

Szakmai Program

Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum

Pataky István Híradásipari és Informatikai Technikum

2026

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés, iskola bemutatása	5
1.1 Az iskola bemutatása, története.....	5
1.2 Képzési kínálat	5
1.3 Szociológiai környezet	6
1.3 Neveltségi szint	7
2. Nevelési program	8
2.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
2.1.1 A nevelő-oktató munka célja.....	9
2.1.2 A nevelő-oktató munka feladatai	9
2.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	10
2.2.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	10
2.2.2 Önismeret fejlesztése (az „én” harmóniája)	10
2.2.3 Beilleszkedés az iskola életébe, hagyomány rendszerébe.....	10
2.2.4. A kezdeményező és vállalkozói készségek	11
2.2.5 Felelős társadalmi magatartás kialakítása	11
2.2.6 Fogasztóvédelem.....	12
2.2.7 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12
2.2.8 Közösségi szolgálat	13
2.3 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	16
2.3.1 Az oktatói munkakör keretében ellátandó feladatok.....	16
2.3.2 Az osztályfőnök feladatai:.....	17
2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	18
2.4.1 A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	18
2.4.2 A sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel (BTMN) összefüggő pedagógiai tevékenység.....	19
2.4.3 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	21
2.4.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása.....	22
2.4.5 A szociális hátrányok enyhítése	23
2.5 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje.....	24
2.6 Együttműködés és kapcsolattartás.....	24
2.6.1 Kapcsolat a tanulókkal	24
2.6.2 Kapcsolat a kiskorú tanuló törvényes képviselőjével, szülőkkel	24

2.6.3 Kapcsolat az intézmény partnereivel.....	25
2.7 A tanulmányok alatti vizsga szabályai	26
2.8 A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	27
3. Egészségfejlesztési program.....	28
3.1 Az Iskola Egészségügyi Szolgálat.....	28
3.2 Az egészségügyi nevelés az iskola tantervében, tanmeneteiben	29
3.3 Az egészségnevelés az iskola mindennapi életében.....	30
3.4 Az egészségnevelés kapcsolatrendszere.....	31
3.5 Kábítószer-ellenes program.....	32
3.6 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	33
4. Iskolai környezeti-nevelési program	35
4.1 Helyzetelemzés, helyzetkép	35
4.2 A környezeti nevelés színterei iskolánkban	35
4.3 A környezeti nevelés résztvevői és partnerei	36
4.4 A környezeti nevelés anyagi és tárgyi erőforrásai.....	38
4.5. Alapelvek, jövőkép, célok	38
4.6 Módszerek	39
4.7 Taneszközök.....	40
4.8 Kommunikáció	40
4.9 Tanulmányi kirándulás, kirándulás és táborok.....	41
4.10 Pályaorientációs szolgáltatások.....	41
5. Oktatási program	43
5.1. Óratervi keretek.....	43
5.2. Szabad órakeret felhasználása	44
5.3 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások	44
5.3.1 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	47
6. Kétszintű érettségi vizsga.....	48
6.1 Általános elvek.....	48
6.2 Középszintű érettségi vizsga	49
6.3 Emelt szintű érettségi vizsga	49
6.5 Előrehozott érettségi vizsga.....	50
6.6 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	50
6.6.1 Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások formái	50
6.6.2 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok	52
6.6.3 Értékelés diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	52
6.6.4 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	54

6.6.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	55
7. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	56
8. A NAT alapelvei és kompetencia alapú oktatás.....	57
9. Képzési program	59
9.1 A technikumi szakképzés szerkezete	59
9.2 Szakmai irányaink	59
9.3 Technikumi óra terv 5 éves nappali képzési formában	62
9.4 A kétéves szakképző évfolyamok óratervei	63
9.5 Esti munkarendű szakképzés.....	64
9.6 Saját munkavállaló képzése.....	67
9.7 Előzetes tudás beszámítása a szakmai oktatásba.....	67
9.8 Vizsgák a szakképzésben	67
9.8.1 A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje	67
9.9 Projektoktatás	68
9.10 Mikrotanúsítvány	68
10. Záró rendelkezések.....	70
Mellékletek.....	72

1. Bevezetés, iskola bemutatása

1.1 Az iskola bemutatása, története

Iskolánk egy 1940-ben épült általános iskola és gimnázium épületében alakult 1961-ben. Az ekkor beindított szakközépiskolai program egy jól működő középiskola hagyományaira és a gyorsan felfutó, lendületesen fejlődő elektronikai iparágra épült. A kezdetben két rádióműszerész-osztállyal beindult képzés az eltelt évtizedek során folyamatosan bővült, többször átalakult, követve az ipar és a javító - szolgáltató szektor változó igényeit.

Iskolánk mellett 1973-ban korszerű tanműhely épült, majd 1986-ban az egész négyszintes főépületet birtokba vettük. Az így kialakult otthonunk jó körülményeket biztosít a tanítási, nevelési és szakképzési munkához, mely – napjainkban – 2020 szeptemberétől felfutó rendszerben technikumi képzési formában folyik, míg a korábbi szakgimnáziumi és az arra épülő szakképző évfolyamok kifutottak.

A folyamatos fejlődés és átgondolt iskolaépítési munka, mely az elmúlt évtizedekben folyt, meghozta gyümölcsét. Létrejött egy, a hagyományaira, a jó eredményeire méltán büszke híradásipari-informatikai technikum.

Az elmúlt évtized számos szervezeti átalakítása lassan kialakuló, kikristályosodó formája jelenleg a KIM irányítása alá tartozó szakképzési centrumok lettek. Mi a Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum tagintézménye lettünk 10 hasonló informatikai, távközlési, elektronikai iskolával együtt.

1.2 Képzési kínálat

A megalakulása óta iskolánk fő szakmai profilja a híradástechnika volt. Ez az elméletigényes, robbanásszerűen változó területet mindig magas színvonalú igényes munka jellemezte. Az oktatott szakmák vonzották és vonzzák ma is a tehetséges, érdeklődő diákokat, hiszen

- a hatvanas években a rádiótechnika,
- a hetvenes években a TV-technika,
- a nyolcvanas években az audio- és videotechnika,
- a kilencvenes évektől az informatika,

mindig az érdeklődés középpontjában voltak.

A híradástechnikai szervizmunka csökkenésével egy időben megnőtt a hálózati szakember-igény. A távközlés területén a vezetékes telefontechnikáról és kábel tv szolgáltatásokról a súlypont az internet területére tevődött át.

Iskolánk élen járt a szakképzés folyamatos fejlesztésében, így több, a szakképzés tartalmát érintő változáson (1961., 1969., 1972., 1978., 1985., 1993., 2008., 2016., 2020.) keresztül alakult, fejlődött munkánk. A felsoroltak közül két évszám az 1985-ös a technikusképzés bevezetésében és az 1993-as a világbanki program beindításában úttörő szerepet vállaltunk. Ezek a reformok folyamatosan keresték az oktatás és szakképzés egyensúlyát. A megoldást az évek óta halogatott technikumi forma bevezetése hozhatta meg. Az első négy év a közismereti és a szakmai alapozó oktatásról szól, a szakképzés az ötödik évben teljesedik ki.

A kifutó OKJ-s képzésben is hasonló volt az elképzelés, de nem fogalmazódott meg egyértelműen a képzést jellemző koncepció.

A 2019/LXXX-as Szakképzési törvény 1.§-a így szól:

„A szakképzés feladata a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése és a gazdaság versenyképességének

erősítése az ahhoz szükséges szakemberek képzésén keresztül. A szakképzés és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei.”

Az új szakma jegyzékben hangsúlyos szerepet kapott az általunk évek óta képzett két technikai szintű szakma a „hálózatos” és „rendszergazda”. Munkánk így folyamatos, továbbra is jó gazdái vagyunk a távközlési és informatikai képzéseknek.

Az eltelt évtizedek sok reformján megedződve, a felgyorsult fejlődést követve felkészülten vágtunk bele a 2020 szeptemberével beköszöntő új munkába.

A fenti változások sikeres követését az oktatótestület nyitott, a fejlődést követő hozzáállása biztosította, így a tantervek gyors adaptációja, frissítése időben megtörtént. Iskolánkban az elkövetkező években továbbra is évfolyamonként három informatikai osztály indítását tervezzük.

Oktatási célunk kettős. A középfokú szakember képzés elitjének számító technikus képzés jó hírnevének erősítése és a felsőfokú diplomát célzó tanulmányokra való sikeres felkészítés.

A nappali rendszerű képzésben, az ágazati alapvizsga után induló szakmák pontos megnevezése:

- Infokommunikációs hálózatépítő és üzemeltető technikus
- Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus
- Szoftverfejlesztő és –tesztelő (2026 szeptemberétől indul)

A fentiek a jelen felmérések szerint az elkövetkező években a keresett szakmák közé tartoznak. Természetesen a munkaerőpiac helyzete, az ipar és a szolgáltatások igényei állandóan változnak. Ezeket a tendenciákat figyelemmel kísérjük, képzési szerkezetünket, kínálatunkat ezekhez a változásokhoz igazítjuk. Iskolánk jelenlegi tantermi, laboratóriumi és tanműhelyi kapacitása 18 technikumi osztálynak ad helyet.

Az elmúlt évek során tapasztalatokat szereztünk a felnőttképzés körében is

Lehet, hogy a felvázolt szerkezeten az elkövetkezőkben változtatni kell, hisz semmi sem örök, de a reklámfogásból megalapozatlan ígérekkel, felelőtlen vállalkozással mi nem kívánunk a piacon megjelenni. Csak megalapozott, feltételeiben korrekt képzést kívánunk elindítani. Csak ezzel lehet hosszú távon jó hírnévre szert tenni és azt megőrizni.

A közelmúltban sok kisebb-nagyobb átalakuláson átesett magyarországi oktatás, szakképzés – reméljük – megtalált egy letisztult formát. Az átalakult érettségi ütemezése, a technikum új tantervi struktúrája, az ágazati szakmai alapoó tárgyak bevezetése átfőrmálja, korszerősíti a hazai oktatást. Egy sor kihívásra és kérdésre keressük a választ, a megoldást az iparral, a társadalommal együtt. A szülői igények, a fenntartói lehetőségek, a törvényi keretek lassan hosszú folyamatban találunk csak egymásra. Ehhez az útkereséshez az oktatásnak megfontolt, az új évezred elvárásainak megfelelő megoldási javaslattal kell hozzájárulnia. Úgy érezzük, ehhez megfelelő feltételekkel és tapasztalattal rendelkezünk, és szakmai programunk kiállja a jövő próbáját.

1.3 Szociológiai környezet

A tanulók túlnyomó többsége 3,00-4,00 átlag körüli eredménnyel érkezik iskolánkba, céljuk a szakma megszerzése, ill. a továbbtanulás. A szülői háttér a mai magyar átlagnak megfelelően zömében szakmával, esetleg érettségivel rendelkezik, ennél magasabb fokú végzettség csak ritkán fordul elő. A szülőkhben természetes igény gyermekeik iskoláztatása, de vagy a képzettségük, vagy az anyagi helyzetük nem teszi lehetővé, hogy gyermekeik számára az

iskolában nyújtott ismereteken túl jelentős többletet biztosítsanak. Ebben is jelentős segítséget nyújt a Szakképzési törvényben megfogalmazott tanulói ösztöndíj. Ezért különösen nagy a felelősségünk, hogy diákjaink minél nagyobb számban jussanak el az érettségi vizsgához, a szakma megszerzéséhez, felsőfokú végzettséghez.

Jól érzékelhető, hogy a gyerekekben, ebben az életkorban még ritka a stabil, kialakult értékrend. Rengeteg benyomás, hatás, formálja őket, ezért fontos, hogy a tanulás és a tudás elismert, pozitív értékként szerepeljen előttük. Hiszen a tudás, a munka jelenthet csak tisztességes alapot a sikeres érvényesüléshez. Ezt a folyamatot szeretnénk erősíteni pl. a tanulmányi eredmények, versenyhelyezések dicséretével, díjazásával is. Ebben nagy segítséget nyújt az új technikumi ösztöndíj!

1.3 Neveltségi szint

Iskolánk tanulóinak neveltségi szintje jó. Az iskolára az elfogadó – megengedő - elváró légkör a jellemző, így a különböző neveltségi szinttel érkező tanulók hamar alkalmazkodnak a körülményekhez. Az oktató kollégák segítségével gyorsan, könnyen beilleszkednek a diákközösségbe, elfogadják viselkedési normáinkat, szokásainkat, hamar otthon érzik magukat. Ezt a családi légkört érzékelik a hozzánk kívülről érkező vendégek is. Ilyen körülmények között kevés a fegyelmi probléma, kirívó fegyelmi vétség nem fordult elő. A legtöbb gondot a hiányzások és késések növekvő száma okozza. Ezen a területen csak a szülők együttműködésével tudunk változtatni. Az együttműködésen van a hangsúly, hiszen mind a szülőnek, mind az iskolának, mind a pedagógiai szolgáltatóknak alapvető, közös célja a gyermek sikeres fejlődése. Az elmúlt évek tapasztalatai egyértelműen azt mutatják, hogy a vidékről érkező tanulóink fegyelmezettebbek, szorgalmasabbak, látszik rajtuk a család, a szűkebb lakóközösség figyelő tekintete. Ez a megfigyelés tovább erősíti bennünk azt a hitet, hogy a nevelés elsődleges színtere a család, az iskola és a szülő közötti jó kommunikáció csak hasznos lehet a gyermek számára, ezért keressük a szülőkkel való kapcsolattartás hatékony formáit. Ennek fontos eleme az elektronikus napló használata, mely napi gyakoriságú közvetlen kétirányú kapcsolatot teremt az iskola és a szülő között.

2. Nevelési program

2.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolánkban megvalósuló szakmai oktatás sajátos pedagógiai keretek között zajlik, ahol a nevelési és oktatási feladatok szorosan összefonódnak a munkaerő-piaci elvárásokkal. A cél nem csupán a tanulók elméleti tudásának gyarapítása, hanem annak biztosítása, hogy a végzett diákok korszerű, gyakorlatorientált, azonnal alkalmazható szakmai kompetenciákkal lépjenek ki az életbe. A technikai oktatás pedagógiai alapelvei között elsődleges helyet foglal el a gyakorlatorientált szemlélet, amely biztosítja, hogy a tanulók a megszerzett tudást valós munkahelyi környezetben is alkalmazni tudják. Fontos alapelv a tanulóközpontúság, vagyis a diákok egyéni képességeinek, tanulási stílusának és fejlődési ütemének figyelembevétele. További fontos alapelv a kompetenciaalapúság, amely a tananyagtartalmakat a szükséges tudás, készségek, képességek és attitűdök együttes fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. A differenciálás, az egyéni haladási ütem biztosítása, valamint a konstruktív visszacsatolás alkalmazása elengedhetetlen a tanulók hatékony támogatásához.

A technikai tantervek, programtantervek rendszerbe foglalják mindazon készségek, képességek fejlesztését biztosító tantárgyi lehetőségeket, amelyek megalapozzák az általános műveltség továbbfejlesztését, valamint a szakmai képzés előkészítését. Felkészít az érettségi vizsgára, a technikai oklevél megszerzésére, a felsőfokú tanulmányokra, vagy a munkába állásra.

A 9-13. évfolyam egy egységet alkot. Csak az érettségi lebonyolítása oszlik két lépésre, lehetőséget adva arra, hogy elkerüljük az egy vizsgaidőszakra tevődő túl nagy terhelést. Az általános műveltség részeként a tanulók megtanulnak logikus összefüggésekben, rendszerben gondolkodni, képessé válnak az információk közötti eligazodásra, önálló véleményen alapuló felelős döntés meghozatalára.

Ebbe az általános műveltségbe ma már beletartozik a magas színvonalú idegen nyelvi képzés és az informatika korszerű alkalmazása is. Mindkét kihívásnak eleget tud tenni iskolánk, mind a személyi, mind a tárgyi feltételekkel rendelkezünk. A szakmai képzésünk ütemezése figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók képességeit és terhelhetőségét.

Ezen körülmények között, olyan iskolát szeretnénk, ahol a kiegyensúlyozott belső légkörben a tartalmas, együtt végzett munka során jól érzi magát tanuló és tanár egyaránt. Sikeres és magabiztos tanulókat, felnőtteket nevelünk, ezért igyekszünk csökkenteni a tanulás során előforduló kudarcokat. Mindezt olyan tananyaggal és követelményrendszerrel érjük el, amely a tanuló korának, képességeinek legjobban megfelel. A tantervi tartalommal nem nivellálni, hanem differenciálni akarunk, lehetőséget teremtve a tehetségek és az adottságok legjobb kibontakoztatására.

Nevelési tevékenységünk jellemzője a vallási-, illetve világnézeti információk tárgyilagos, többoldali közvetítése. A vallási, világnézeti sokszínűség megértése és elfogadása alappillére a demokratikus, toleráns személyiség nevelésnek. Tiszteletben tartja az iskolai élet minden résztvevője (oktató, alkalmazott, diák, szülő) a másik, a többiek vallási, világnézeti meggyőződését. A másik meggyőződéséről negatív véleményt nem fogalmaz meg, arról lebeszélni, más ellentétes meggyőződésre rábeszélni nem próbál senki se mást.

Iskolánk műszaki középiskolaként és méreteiből eredően is nem törekedhet a teljes uniformizálódásra, lebetonozott, egységes elvekre. Filozófiánkat legjobban a pragmatizmussal lehet jellemezni, e szerint az a jó módszer, az az üdvözítő megoldás, ami a gyakorlatban is

bevállik. Ez az elv széles mozgásteret biztosít az oktatói munkához. Az oktatói szabadság határait a törvényi szabályozás, a tantervi követelmények teljesítése, a programtanterv (ptt) követése és a munkaközösségek szakmai kontrolja biztosítja. Ez egy rugalmas rendszert eredményez, így tudjuk jól megoldani a változó környezetünk új és újabb feladatait, kihívásait. Emellett igyekszünk megőrizni, és hagyománnyá tenni azokat a sikeres és bevált elveket, módszereket és eszközöket, melyek iskolánk több évtizedes munkája során eredményeink alapultak.

Természetes, hogy munkánk során tiszteletben tartjuk a tanulók jogait. Mind a tanórai munkában, mind a tanításon kívüli tevékenységünkben kerüljük, és aktívan fellépünk a negatív diszkrimináció bármely eleme ellen.

2.1.1 A nevelő-oktató munka célja

Oktatótestületünk a törvényes keretek között a később részletezett óra- és tantervi formában akarja átadni:

- az alapvető tudományos ismereteket,
- az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit,
- a humanista erkölcsi értékeket,
- a társadalmilag elfogadott hasznos magatartási, viselkedési normákat,

hogy testileg és lelkileg egészséges, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus és hazafias elveket követő állampolgárokat neveljünk.

Célunk, hogy tanulóink váljanak alkalmassá az önálló döntéseken alapuló alkotómunkára. Legyenek képesek főként a szakmai területen a folyamatos megújulásra, a munkaerőpiac elvárásainak teljesítésére, valamint a felsőfokú tanulmányok megkezdésére.

2.1.2 A nevelő-oktató munka feladatai

Fejleszteni kívánjuk a tanulók

- értelmes és kreatív gondolkodását,
- a mobilizálható, konvertálható tudását,
- kommunikációs és vállalkozói képességeit,
- a szakmákhöz nélkülözhetetlen manuális képességeit,
- a folyamatos továbbképzésre való törekvését,
- nyitottságát a társadalom és a világ dolgai felé,
- az egészséges életmódra való törekvését.

Feladatunk olyan tanulókat nevelni, akik sikeresen illeszkednek be az iskolába, a leendő munkakörükbe, a társadalomba, képesek helyesen dönteni a saját életükben és a környezetükben felmerülő kérdések körében.

2.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.2.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az iskolánknak meghatározó a szerepe és a felelőssége a formálódó személyiségek kialakításában, hiszen minden percben, minden helyszínen, minden cselekedetünkkel, saját példánkkal hatunk tanulóinkra, tehát személyiségük kialakítására is. Erre a munkára döntően hat az iskola arculata, hagyományai, belső környezete és légköre.

Olyan pedagógiai munkát kívánunk folytatni, amely elősegíti a tanulóknak rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb kibontakozását, és amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése áll. Ebben a folyamatban kiemelt szerepet kap az önismeret fejlesztése, a kezdeményező és vállalkozó készségek, illetve felelős társadalmi magatartás kialakítása, a helyes értékrend felismerése, az állampolgári szerepre való felkészítés.

A személyiségfejlesztés során az iskola valamennyi dolgozójának feladata van, de központi szerepet az osztályfőnök játszik. Igyekszünk tehát olyan osztályfőnököket megbízni, akik a tanulók megismerésére, tervszerű fejlesztésére nagy súlyt helyeznek.

A személyiségfejlesztő tevékenységnél fontos az értékek egyensúlya. Egyaránt figyelni kell a biológiai lét értékeire, az „én” harmóniájára, a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek és a humanizált társadalom értékeinek kialakítására. Ehhez a folyamathoz szervesen kapcsolódik az önkéntes közösségi munka.

2.2.2 Önismeret fejlesztése (az „én” harmóniája)

Ahhoz, hogy a fejlődő gyermek, a tanuló megtalálja helyét és szerepét a világban, fontos, hogy ismerje, helyesen felmérje tudását, képességét, tehetségét és ezzel együtt gyengeségeit. A gyengeségek, a hibák kompenzálása a tehetség kibontakoztatása a pedagógus munkájának fontos része. Lehetőséget biztosítunk tanulóinknak önmaguk minél szélesebb körben történő kipróbálására az önálló feladatok, a sportolási lehetőségek, a délutáni elfoglaltságok, szakkörök, színjátszó körök, újságírás, honlap szerkesztés kipróbálása által. Ezen sokszínű lehetőséggel élve a tanuló és környezete felfedezheti az eddig rejtett képességeket, ezáltal nagyobb önbizalomra tehet szert. Ez az önbizalom feltétlenül fontos a pozitív életvezetés kialakításához. Ezt a folyamatot erősíti az évek óta működő irodalmi önképző kör is. Az önkéntes közösségi szolgálat lehetősége korábban is megvolt iskolánkban, és ennek általánossá válása jól kiegészíti a fenti folyamatot.

2.2.3 Beilleszkedés az iskola életébe, hagyomány rendszerébe

A mai atomizálódó társadalomban fontosnak tartjuk tanulóink beilleszkedését az iskolai életbe, az új közösségekbe. Az osztályközösségek harmonikus kialakulását különböző tanórán kívüli programokkal segítjük.

Ezek közül a legjelentősebbek:

- Nemzeti ünnepek okt. 23. és márc. 15.
- Megemlékezés október 6-i vértanúkról
- Tanévnyitó és -záró ünnepség
- Megemlékezés a holocaust és a kommunizmus áldozatairól
- Nemzeti Összetartozás Napja
- Mikulás nap
- Szalagtűző ünnepség
- Ballagás
- Sportnap
- Pataky Kuka
- Kosarasok éjszakája.
- Game Night
- Nyár köszöntő
- Halloween party

A felsoroltak közül nem mindegyik lebonyolítására alkalmas az iskola épülete, igyekszünk megfelelő helyszínt találni, biztosítani ezen rendezvények számára.

2.2.4. A kezdeményező és vállalkozói készségek

A vállalkozó kedv kialakításában fontosnak tartjuk, hogy a nálunk töltött idő alatt minél több pozitív visszajelzés érje a tanulót, merje gondolatait kifejtteni, ötleteit megvalósítani. Tanáraink segítik a diákokat abban, hogy jól kommunikáljanak környezetükkel, az esetleges kudarcok ne törjék le őket, kitartó munkával, megfelelő önbizalommal törekedjenek céljaik elérésére. Ugyanakkor fel tudják mérni valós helyzetüket, kritikusan és önkritikusan szemléljék az őket körülvevő helyzetet, világot. Mindezekhez az iskola légköre a tanárok pozitív hozzáállása jó alapot ad.

2.2.5 Felelős társadalmi magatartás kialakítása

A tanulók értékrendjének formálása lehetővé teszi, hogy eligazodjanak a rájuk zúduló információrengetegben, meg tudják különböztetni az értéket. El kívánjuk érni, hogy tanulják meg tisztelni a tudást, legyenek felkészülve az egész életen át tartó tanulásra, legyenek igényesek munkájukban, életvitelükben. Legyenek tisztában jogaikkal, azok gyakorlásához szükséges ismeretekkel, de tudatosítsák kötelességeiket is. Tanuljanak meg önálló véleményt kialakítani, és felelős döntéseket hozni.

2.2.6 Fogyasztóvédelem

A fogyasztói társadalom kialakulása és annak szembeütő hatásai, felvetik az iskola, az oktatás felelősségét abban, hogy tegyen meg mindent annak érdekében, hogy mérsékeljük, megelőzzük a mértéktelen, öncélú, káros fogyasztói szokások kialakulását gyermekeinkben.

Ennek során felhívjuk tanulóink figyelmét arra, hogy:

- az alapvető szükségletek kielégítése mindenkinek joga,
- mint fogyasztók szabadon választhatnak a különböző termékekből,
- részesítsék előnyben a környezetbarát termékeket vásárlásuk során,
- kritikus szemmel és füllel figyeljék a reklámokat,
- éljenek a vásárlói jogukkal a fogyasztóvédelmi törvény alapján.

A fogyasztóvédelmi oktatás megjelenik a természettudományos órákon és a szakmai oktatás keretében is, a környezet tudatos fogyasztás révén szervesen kapcsolódik a környezet nevelési programunkhoz is.

Ennek során megismertetjük diákjainkkal:

- a tudatos vásárlás alapelveit,
- a helyi és hazai termékek vásárlásának előnyeit,
- fair trade kereskedelem eszméjével.

2.2.7 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A diákok, ugyanúgy, mint a felnőttek, a társadalom tagjai, és ennek megfelelően életük során különféle közösségek tagjaivá válnak. Ilyen közösség maga az iskola is, szűkebb értelemben pedig az osztályközösség. Az iskolai tevékenységek során fejlődik az igény a társakkal együttműködő, egyenrangú és szolidáris viszony kialakítására, a közösségi és az egyéni érdekek egyensúlyának megteremtésére. Fontos feladatunk tehát, hogy támogassuk ezt a folyamatot. Tanulóinknak meg kell találniuk a helyüket az egyes csoportokon belül, fel kell ismerniük a szűkebb (pl. osztály, család) és tágabb (pl. iskola, társadalom) közösségek közti kapcsolatokat, ezek működési mechanizmusát.

Ehhez szükséges, hogy bekapcsolódjanak közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába, megértőbbek legyenek a különböző szokások, életmódok, a másság iránt. Sajátjuknak tekintsék a nemzeti és az egyetemes emberi értékeket és követendő magatartásmintákat, nyitottá váljanak a különböző kultúrák iránt.

Az összetartozás érzésének fejlesztését leginkább a sok közös tevékenység, az együtt, csapatban eltöltött idő szolgálja. Eközben a tanulók személyes tapasztalatot szereznek az együttműködés, a konfliktusok közös kezelése és megoldása terén. Fejlődik az egyéniségük is, mert a csapatban egy célért végzett eredményes munkához fontos a jó kommunikáció, a kooperációs készség. A jó kommunikációhoz fontos a véleményalkotás, annak kifejtése és megvédése. Ez az együtt eltöltött idő azonban csak akkor éri el célját, ha az osztály tanulói aktívan vesznek részt a tevékenységekben.

Mivel mindenkinek meg kell tanulnia egy csapat tagjaként dolgozni, ennek fejlesztésére, begyakoroltatására a következő közös tevékenységeket szervezzük:

- tanórák adta lehetőségek kiaknázása,
- iskolai ünnepek,
- sportrendezvények,
- önkéntes közösségi munka,
- csapatjátékok,
- vetélkedőkön való részvétel,
- iskolai diáknapi,
- színház- és mozi látogatások,
- kirándulások,
- a környezet szépítése.

Mindezek megszervezésében a legnagyobb, a meghatározó szerep az osztályfőnöknek jut. Olyan osztályfőnököket kívánunk megbízni, akik

- az osztály igényeihez igazított, tervszerű nevelési programot képesek kialakítani,
- a kollégákkal együttműködve összehangolják az osztályukban folyó pedagógiai munkát
- jó szervezőkészséggel rendelkeznek,
- figyelemmel kísérik a tanulók iskolai és azon kívüli életét,
- érdeklődnek a tanuló egészségi állapotáról, rendszeres elfoglaltságairól,
- nyitottak a szülőkkel való együttműködésre, problémamegoldást célzó kommunikációra,
- és akik maguk is jó csapatjátékosok.

2.2.8 Közösségi szolgálat

”A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.”

(részlet a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvényből; értelmező rendelkezés 4.§ (13.) bekezdés)

Manapság nagyon fontos szerepe van a gyerekek nevelésében a szociális érzékenység kialakításának, fejlesztésének, mely a mai világban különös kihívást jelent. Ennek a pedagógiai célnak a sikeréhez nemcsak az osztályfőnökök, hanem a szaktanárok és alkalmazottak valamint a szülők és külső partnereink aktív közreműködésére is szükség van. A közösségi szolgálat szervezése, segítés mindannyiunk feladata.

A közösségi szolgálatban való közreműködés mindnyájunk közösségi szolgálata.

A közösségi szolgálat célja, hogy fejlesszük a diákok

- személyiségét és kompetenciáit,

- kritikus gondolkodását,
- érzelmi intelligenciáját,
- önbizalmát,
- felelősségvállalási hajlandóságát,
- szociális érzékenységet,
- együttműködési képességét,
- probléma-megoldási technikáit,
- empátiáját,

valamint, úgy gondoljuk, hogy a közösségi szolgálatnak fontos szerepe lehet a pályaorientációban, és olyan élményeket a nyújt, melyek kiegészítik az iskola fejlesztési céljait, és segítik a felnőtté válás folyamatát.

A közösségi szolgálat követelményrendszere:

- minimum 50 óra igazolt tevékenység, mely a rendes érettségi vizsga megkezdésének előfeltétele (egy óra 60 percet jelent - utazási idő nem számít bele), az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető.
- legyen cél az 50 óra teljesülése legkésőbb a 12. évfolyam első félévére
- 9-11. évfolyamon lehetőleg egyenletesen elosztva
- felkészítésre és feldolgozásra 5-5 óra számítható
- egy alkalom minimum 1 óra, maximum 3 óra elfoglaltság lehet
- 18 éves kor alatt reggel 06 óra előtt és 20 óra után nem végezhető
- 16 év alatt tanítási napon maximum napi 2 óra (maximum heti 6 óra),
- tanítási szünetben maximum napi 3 óra (maximum heti 12 óra) végezhető
- 16 és 18 év között maximum napi 4,5 óra (maximum heti 18 óra) végezhető
- A közösségi szolgálat keretei között a 18. életévüket betöltött tanulók esetében véradási tevékenységre legfeljebb négy óra beszámítható oly módon, hogy egy véradási alkalom 4 óra közösségi szolgálatnak felel meg.

A szolgálati tevékenység területei

- Egészségügyi - kórházak által engedélyezett tevékenységek (betegek melletti munka, adminisztráció, fordítás, környezetgondozás)
- Szociális - idős emberek segítése – otthon, szociális intézetben, egyéb módon
- Oktatási - korrepetálás; óvodai, bölcsődei foglalkozások; számítógépes ismeretek átadása időseknek
- Kulturális és közösségi - múzeumok segítése; bölcsőde, óvoda, idősek otthona – műsor, programok szervezése

- Környezet- és természetvédelmi - önkormányzatoknál, erdészetekben, Nemzeti parkokban
- Katasztrófavédelmi - egyeztetés a szakmai szervezetekkel
- Közös sport és szabadidős tevékenység - óvodásokkal, idősekkel, SNI-s gyerekekkel

A szolgálati tevékenységet fogadó szervezetek

- helyi önkormányzat
- nemzetiségi önkormányzat
- civil szervezetek
- egyház
- oktatási intézmények (köz, felső)
- múzeum, könyvtár, levéltár
- közművelődési intézmény
- szociális és gyermekjóléti intézmény
- egészségügyi szolgáltató

A szolgálati tevékenység iskolai szervezésének folyamata

- diákok tájékoztatása a lehetőségekről az iskola honlapján
- egyeztetés a szülőkkel
- jelentkezési lap kitöltetése (több területet is választhat)
- diákok felkészítése a programra
- részletes megbeszélés a fogadóval
- nyilvánosság biztosítása, amennyiben lehetséges

A szolgálati tevékenység dokumentálása

- a diák jelentkezési lapot tölt ki – szülői beleegyezéssel
- (egy évben minimum 1 - maximum 3 területet választhat)
- a diák naplóvezetési kötelezettsége a következő alábbi szempontok szerint:
helyszín, idő, végzett munka, tapasztalatok és problémák
- osztálynaplóban, törzslapon, bizonyítványban a szolgálati tevékenység rögzítése
- igazolást állít ki az iskola a szolgálati tevékenység teljesítéséről
- külső féllel (NON-PROFIT szervezet) együttműködési megállapodást kell kötni.

2.3 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

2.3.1 Az oktatói munkakör keretében ellátandó feladatok

Az oktató alapvető feladata a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek szakmai és általános műveltséget fejlesztő oktatása, nevelése, a képzési és kimeneti követelményekben, valamint a programkövetelményekben meghatározott törzsanyag átadása és annak elsajátításának ellenőrzése. Ennek során kiemelt figyelmet kell fordítani a tanulók egyéni szükségleteire, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű tanulóira, akik esetében az egyéni fejlesztési tervben foglaltak megvalósítása is az oktató feladata.

- **Tanítási és tanórán kívüli feladatok tervezése** Az oktatási tevékenységet tantárgyanként és évfolyamonként, a teljes képzési időszakra, illetve egy tanévre kell megtervezni, figyelembe véve a helyi tantervben, a szakmai programban és a munkaközösség által meghatározott irányelveket. A tanórán kívüli foglalkozások – mint például szakkörök, felzárkóztató foglalkozások vagy versenyfelkészítések – megtervezése is a tanév egészére vagy a foglalkozás időtartamára történik, a célok és a tanulói igények figyelembevételével. A tanórákra való felkészülés magában foglalja az óra tartalmi, módszertani és technikai előkészítését. Az oktató módszereinek és tanítási stílusának alkalmasnak kell lennie a tanulók érdeklődésének felkeltésére, motivációjuk fenntartására, valamint az aktív részvétel elősegítésére.
- **Tanítási eszközök, mérőanyagok elkészítése** Az oktató feladata gondoskodni a tanításhoz szükséges eszközökről, tananyagról, valamint az írásbeli dolgozatok, feladatlapok és egyéb, a tanulói teljesítményt mérő anyagok elkészítéséről. Ezeknek alkalmasnak kell lenniük a tanulók tudásszintjének, előrehaladásának és kompetenciafejlődésének mérésére. A tanulói teljesítmény folyamatos nyomon követése többféle értékelési módot ölel fel: diagnosztikus, formatív és szummatív értékelést. Az oktató rendszeresen alkalmaz fejlesztő értékelést, amely során visszajelzést ad a tanulóknak erősségeikről és fejlődési területeikről. Az osztályzatok megállapítása az értékelési funkciókhoz illeszkedve, a szakmai program és a munkaközösségi helyi tanterv előírásai alapján történik.
- **Értékelés és visszajelzés** Az oktató a tanulók számára rendszeres és átlátható visszajelzést biztosít, amelyet korszerű, változatos és objektív értékelési módszerekkel valósít meg. A szülőket a tanulók előmeneteléről szülői értekezleteken, fogadóórákon és szükség szerint egyéni konzultációk keretében tájékoztatja.
- **Pedagógiai módszerek fejlesztése** Az oktátónak követnie kell szakterületének tudományos és technológiai fejlődését, ennek érdekében részt vesz szervezett szakmai továbbképzéseken és belső módszertani egyeztetéseken. Az önálló tanulás támogatására feladatokat és tananyagot készít, amelyeket szükség esetén elektronikus formában is megoszt kollégáival. Elvárt a kooperatív munkaformák alkalmazása, amelyek a tanulók aktív részvételére építenek.
- **Helyettesítés** Az oktató a helyettesítési rendnek megfelelően ügyeleti, készenléti és helyettesítési feladatokat lát el. A tanórákon köteles biztosítani a fegyelmet, a tanulói munkafegyelmet és a tanóra védelmét, a házirend előírásai szerint.
- **Adminisztrációs és egyéb feladatok** A tanügyi adminisztráció az oktató munkájának szerves része. Ide tartozik a KRÉTA tanulmányi rendszer haladási és osztályozó

naplójának naprakész vezetése, a tanulók értékelésének és hiányzásainak rögzítése. Az oktató részt vesz az iskola munkatervében meghatározott rendezvényeken, ünnepeken, értekezleteken, valamint a munkaközösség tevékenységében.

- **Kapcsolattartás és együttműködés** Az oktató a tanulók érdekében együttműködik az iskola többi alkalmazottjával, a szülőkkel és szükség esetén külső szakmai partnerekkel. Megőrzi a hivatali titkot, hivatásához méltó magatartást tanúsít, és példamutató viselkedésével hozzájárul az intézmény jó hírnevéhez.
- **Munkafegyelem és munkarend** Az oktató a munkarend pontos betartására köteles. A tanítási, munkavégzési helyen a munka megkezdése előtt legalább 20 perccel, a feladatok ellátására alkalmas állapotban kell megjelennie. Részt vesz az éves munkaprogramban meghatározott munkanapokon, továbbképzéseken, szakmai egyeztetéseken.

2.3.2 Az osztályfőnök feladatai:

Az osztályfőnök az iskola egyik legfontosabb pedagógiai szereplője, aki egyszerre tölti be a közösségépítő, a nevelő, a koordináló és a problémamegoldó szerepet. Munkájával közvetlenül hat a tanulók személyiségfejlődésére, tanulmányi előmenetelére és közösségi életére. Nem csupán az osztály mindennapi működésének szervezője, hanem hídként kapcsolja össze a tanulókat, a tantestületet, a szülőket és az iskola tágabb környezetét.

Az osztályfőnök feladata, hogy ismerje tanítványai egyéni képességeit, fejlődési ütemét, érdeklődési körét, valamint felismerje és kezelje a felmerülő problémákat. Szervezői munkájával biztosítja az osztály gördülékeny működését, koordinálja a nevelési és tanulmányi feladatokat, és elősegíti a harmonikus iskolai légkör kialakítását. A tanulókat támogató rendszerek bevonásával hozzájárul a konfliktusok megelőzéséhez és feloldásához, valamint a tanulók egyéni fejlődéséhez.

Az osztályfőnök nem csupán oktató, hanem mentor, tanácsadó és példakép is. Munkája túlmutat az órarend keretein: a diákok számára biztonságot nyújtó, támogató jelenlétet segíti a mindennapi iskolai életüket és jövőbeli boldogulásukat.

Feladatok:

- Nevelési és közösségépítő feladatok
 - Az osztály közösségi életének tervezése, szervezése és irányítása.
 - A tanulók személyiségének, képességeinek és érdeklődésének megismerése, fejlődésük nyomon követése.
 - Problémák felismerése és a megoldási lehetőségek keresése, szükség esetén szakmai segítség bevonása.
 - Az osztályban tanító oktatók nevelési munkájának koordinálása.
 - Együttműködés a diákönkormányzattal, annak segítő pedagógusával és a mentálhigiénés munkaközösséggel.
- Tanulmányi és adminisztrációs feladatok
 - Osztályfőnöki órák tervezése és megtartása a helyi tanterv alapján.
 - Az elektronikus napló, törzslap, bizonyítvány és tanulói dicséret, fegyelmező intézkedések naprakész vezetése.
 - Tanulói hiányzások nyilvántartása és igazolása.

- Községi szolgálattal kapcsolatos nyilvántartások vezetése az SZMSZ előírásai szerint.
- Negyedéves, féléves és év végi értékelések, beszámolók elkészítése.
- Kapcsolattartás
 - Folyamatos kommunikáció a tanulók szüleivel és a szülői munkaközösséggel.
 - Szülői értekezletek és fogadóórák előkészítése, lebonyolítása.
 - Kapcsolattartás az osztályban tanító pedagógusokkal a tanulók előmeneteléről és nevelési kérdésekről.
 - Az osztály képviselőinek biztosítása a diák önkormányzati megbeszéléseken és a diákközyűlésen.
- Program- és rendezvényszervezés
 - Osztályszintű megemlékezések, ünnepek, kirándulások, közösségi programok szervezése és vezetése.
 - Részvétel az iskola éves munkatervében szereplő programok lebonyolításában.
 - Tanulmányi kirándulások tervezése, engedélyeztetése, dokumentálása.
- Biztonsági és jogi feladatok
 - A tanulókkal kapcsolatos munkavédelmi, tűzvédelmi és balesetvédelmi feladatok ellátása.
 - A jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő adminisztráció biztosítása.
- Szakmai együttműködés és önfejlesztés
 - Aktív részvétel az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein, szakmai értekezletein.
 - Részvétel a munkához kapcsolódó továbbképzéseken.
 - Tapasztalatszerzés óralátogatások során.
- Egyéb feladatok
 - Javaslatétel az iskolai munkaterv osztályt érintő pedagógiai és szervezési feladataira.
 - Az osztály tanulmányi eredményének és magatartásának folyamatos értékelése, a motiváció erősítése.

2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.4.1 A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Szeretnénk elérni, hogy az iskolába érkező eltérő adottságú és motivációjú tanulók a személyiségüknek megfelelően lehetőséget kapjanak ismereteik bővítésére, képességeik és készségeik fejlesztésére.

Kiemelten kívánunk foglalkozni a jó képességű, valamely területen kiemelt tehetséget mutató tanulóinkkal. Tudatosítani kívánjuk bennük, hogy a tehetséget fejleszteni kell, eredményeket csak kitartó munkával, gyakorlással érhetnek el. Hangsúlyozzuk az önművelés, önálló ismeretszerzés szerepét. Célunk, hogy minél több tanulót juttassunk el az emelt szintű érettségi vizsga letételéhez és a továbbtanuláshoz. Elhatározásunk szerint az emelt szintű

oktatás lehetőségét biztosítjuk minden olyan érettségi tárgyból, ahol a jelentkezők száma eléri a 8 főt, ez alatti jelentkezés esetén egyéni foglalkozás keretében támogatjuk tanulóinkat a felkészülésben.

Ennek érdekében:

- optimalizáljuk az osztályba sorolást,
- homogén tanulócsoportokat alakítunk ki,
- népszerűsítjük az emeltszintű oktatást,
- tanórákon differenciált foglalkozásokat tartunk,
- támogatjuk a tanulás mellett az önálló téma feldolgozást,
- továbbtanulók részére biztosítjuk az adott tantárgyból az emelt szintű felkészítést,
- iskolaszintű tanulmányi, szakmai, szavaló, sportversenyeket szervezünk,
- széleskörű délutáni programokat kínálunk,
- kipróbálhatják tanulóink a diákszínjátszást, újságírást,
- a jó teljesítményt nyújtó és arra rászoruló tanulók anyagi támogatást kaphatnak (Hi-Tech Alapítvány),
- részt veszünk a központi szervezésű versenyeken OKTV, OSZTV, amelyre biztosítjuk a felkészítést.
- Megfelelő számú jelentkező esetén az érdeklődésük irányának megfelelő szakköröket szervezünk.
- az önfejlesztés elősegítésére a könyvtár egész nap a tanulók rendelkezésére áll,
- internetes hozzáférési lehetőséget biztosítunk,
- tehetséges tanulóink előrehozott emelt szintű érettségit követően felmentést kaphatnak, hogy más tantárgyakat elmélyültebben ismerhessenek meg.

2.4.2 A sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel (BTMN) összefüggő pedagógiai tevékenység

A nehézségekkel küzdő gyerekek több figyelmet és törődést igényelnek az oktatóktól. Néha az időben érkezett segítség az egész életre pozitív hatással lehet. Ezért fel kell figyelünk, ha tanítványunk

- tartósan levert, szomorú, látszólag minden alaposabb ok nélkül,
- ha önértékelése túlzottan alacsony, vagy valamiért büntudat bántja,
- ha társainál szorongóbb, ha oktan félelmek gyötrik,
- ha agresszív társaival szemben,
- ha hirtelen indokolatlanul nagy változások történnek magatartásában.

A problémás helyzet adódhat tanulási-, emocionális- vagy magatartászavarból. Ezek a tényezők megnehezítik a tanulók iskolai közösségbe való beilleszkedését, ezért mindenképpen kiemelt figyelmet érdemelnek. Ezekben az esetekben segítséget jelenthet az értő, segítő, oknyomozó és ok elhárító, tapintatos, eligazító beszélgetés és meggyőzés (osztályfőnök, nevelési igazgatóhelyettes). Hisszük azt, hogy az oktató fellépése akkor lesz eredményes, ha nem korlátozódik a tiltásra, hanem megtanítja tanítványait a konfliktuskezelés és feszültségoldás technikájára és gyakoroltatja a megfelelő eljárásokat.

A tanulási zavarok közül iskolánkban szinte minden évben találkozunk dyslexiás, azaz olvasási nehézséggel élő tanulóval, ritkábban dysgráfiással (az írás zavara). Az ilyen tanulókkal való differenciált foglalkozás minden oktató feladata, de korrekciós

foglalkozásokra a tanulót szakemberhez is irányítjuk. Vizsgán számukra hosszabb felkészülési időt biztosítunk. Szükség esetén lehetővé tesszük, hogy az írásbeli beszámolót szóbelivel, a szóbelit írásbelivel váltsák fel, esetleg számítógépet használjanak.

Azon tanulók esetében, akiknél emocionális zavarokat észlelünk, feladatunk, hogy megtanítsuk őket arra, hogyan tudják érzelmeiket, indulataikat tudatosan kezelni. A túlságosan szorongó tanulók esetén segíthet az értő, ok feltáró, feszültségoldó beszélgetés. Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy a magatartászavar nem kezelhető pedagógiai eszközökkel, a tanulót a megfelelő szakemberhez irányítjuk.

A beilleszkedési zavarral, tanulási problémákkal, magatartási nehézségekkel találkozó pedagógus legfontosabb feladata a korai felismerés, a család tájékoztatása, segítése, sajátos oktatási-nevelési módszerek, szakszolgálatok segítségének igénybevétele.

A problémás gyermekek elhelyezése iskolánkban integráltan, normál osztályokban történik. A tanórai differenciált foglalkoztatás és különleges bánásmód mellett a tanórákkal párhuzamosan, vagy a tanórán túl is lehetőséget biztosítunk a fejlesztésre, a felzárkóztatásra. Az iskolai kereteken túl bevonjuk a nevelési tanácsadót, a gyermekpszichiátriát, a területileg illetékes logopédiát.

Elvárások a tanárokkal, az oktatóval szemben:

- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét,
- tudjon differenciáltan oktatni, nevelni,
- ne érje semmiféle hátrányos megkülönböztetés részéről a tanulót,
- az értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit,
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést,
- a hátrányt nem jelentő képességtünetekben erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit, sikerélményt biztosítva számára,
- nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására.

Elvárások az osztályfőnökkel szemben:

- a szülővel kiemelten, tapintatosan viselkedjen;
- a tanuló problémáját értesse meg a szaktanárokkal;
- ha szükséges, indítványozza a tanuló szakvizsgálatát a szükséges felmentések érdekében;
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát;
- szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásbeli véleményt;
- csak a legvégső esetben kezdeményezze az iskolaváltást, eltanácsolást vagy a magántanulói jogviszonyt.

Az iskolavezetés feladata:

Alakítson ki jó kapcsolatot a szakszolgálatokkal (gyámhatóság, pedagógiai szak-szolgáltatás, nevelési tanácsadó, gyermekpszichiátria).

További feladat az agresszív tanulói magatartás korai feltárása és kezelése. A háttérben meghúzódó gondok, a kiváltó okok feltárása, a tünetek kezelése sok esetben meghaladják egy-egy pedagógus szakmai kompetenciáit, ilyen esetekben több kolléga összehangolt munkájára vagy külső szakember segítségére is szükség lehet.

A szakképzésre vonatkozó jogszabályok – így a Szkr. 14. §-a – lehetőséget biztosítanak arra, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a sajátos nevelési

igényű tanulók az egyes évfolyamok tanulmányi követelményeit egy tanítási évnél hosszabb idő alatt teljesítsék. Intézményünk szakmai programja azonban – a jogszabály által biztosított lehetőséggel élve nem kíván eltérni az általános tanulmányi rendtől – úgy rendelkezik, hogy valamennyi tanuló az adott évfolyam tanulmányi követelményeit egy tanítási év alatt köteles teljesíteni. Ennek megfelelően az intézmény nem jelöl meg egy tanítási évnél hosszabb időtartamot az évfolyamok teljesítésére.

2.4.3 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban évtizedek óta kiemelt figyelmet kap a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók támogatása. Az ifjúságvédelmi munka a gyermekvédelmi törvény előírásai alapján zajlik, felelős irányítását a nevelési igazgatóhelyettes látja el az osztályfőnökök aktív bevonásával. A feladatkör széleskörű, az egész intézményre kiterjed, és a tanulók személyes ismeretét, valamint empátikus megközelítést igényel. A nevelési igazgatóhelyettes támaszkodik az osztályfőnökök és az oktatók tapasztalataira, és összehangolja az igazgató, a többi igazgatóhelyettes, valamint az iskolaorvos munkáját. Az iskolavezetése biztosítja az ifjúságvédelmi tevékenység ellátásához szükséges feltételeket.

Ifjúságvédelmi munkánk egyik fő célkitűzése az általános prevenció, különös tekintettel a szenvedélybetegségek megelőzésére. Ennek érdekében programokat szervezünk, azok népszerűsítéséről gondoskodunk, valamint mentálhigiénés előadásokat tartunk. Az ifjúságvédelem feladata továbbá a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók időben történő felismerése, nyilvántartásba vétele, a veszélyeztető tényezők feltárása, a családdal való rendszeres kapcsolattartás, valamint a hátrányos helyzet mérséklése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.

Kiemelt figyelmet fordítunk azon tanulókra, akiknek alapvető életkörülményei szűkösek, szükségleteik korlátozottan teljesülnek, vagy családi, társadalmi környezetük szociális és kulturális téren az átlagtól kedvezőtlenül eltér. A problémák hátterében állhatnak:

- a tanuló egészségügyi problémái,
- személyiségfejlődési zavarok,
- alacsony jövedelem és fogyasztási szint,
- rossz lakáskörülmények, kedvezőtlen szociális helyzet,
- a szülők alacsony iskolázottsága,
- rendezetlen családi háttér,
- negatív társadalmi-környezeti hatások.

E tényezők rontják a tanulók esélyeit, ezért fontos a rövidebb-hosszabb ideig tartó támogatás, anyagi segítségnyújtás és a társadalmi integráció elősegítése. Amennyiben a hátrányok halmozódnak, és a család nem tud javítani helyzetén, a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűvé válhat, ami gyakran veszélyeztetettséghez vezet.

Külön odafigyelést igényelnek azok a tanulók, akik testi, lelki, értelmi vagy erkölcsi fejlődését a családi környezet nem biztosítja. A veszélyeztetettséghez vezethet például a szülők elhanyagoló magatartása vagy a családban előforduló devianciák. Ennek következménye lehet deviáns viselkedés, negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, alkohol- vagy drogfogyasztás.

A hátrányos helyzet és a sajátos nevelési igény mértékének mérlegelése alapján a nevelési igazgatóhelyettes az osztályfőnökökkel együttműködve kapcsolatot tart a gyermekvédelmi rendszer feladatait ellátó szervezetekkel és intézményekkel (gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, nevelési tanácsadó, egészségügyi ellátók). Figyelemmel kísérik a tanulók szabadidős tevékenységét, tanulmányi előmenetelét, és szükség esetén javaslatot tesznek fejlesztő csoportok kialakítására, külső szakember bevonására vagy viselkedésmódosító eljárások alkalmazására.

Az ifjúságvédelmi tevékenység magában foglalja:

- a tanulói szervezetek, diákönkormányzatok támogatását és bevonását az iskolai élet szervezésébe,
- olyan tevékenységek szervezését, amelyek segítik a tanulókat jogaik megismerésében és gyakorlásában,
- a gyermekek érdekeinek képviselését,
- a tanulók helyzetének minden tanév elején történő felmérését és az adatok rendszerezését.

Az ifjúságvédelmi munka eszközei: kérdőívek, ismeretterjesztő filmek, előadások, iskolai rendezvények, vetélkedők, versenyek, személyiségfejlesztő tréningek, valamint kortárssegítő programok.

2.4.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Az iskolánkba érkező tanulók minősítése közepes és jó, elégséges osztályzat csak ritkán fordul elő, így megfelelő motivációval komoly esély van arra, hogy eredményesen fejezzék be a középiskolát. Ezen túl azt is nyugodtan elmondhatjuk tanulóinkról, hogy már pár hónap után erősen kötődnek a Patakyhoz, így nem szívesen válnak meg intézményünkől. A tanulmányi okból lemaradók is többnyire az ismétlést választják, tudomásul veszik, hogy az eredményhez hatékonyabban kell dolgozniuk.

Természetesen mi magunk is igyekszünk a rendelkezésre álló valamennyi eszközzel segítséget adni nekik, hiszen tudatában vagyunk annak, hogy a mi tanulóink elsősorban arra támaszkodhatnak, amit szaktanáraiktól az iskolában elsajátítanak. Arra törekszünk, hogy a gyengébb képességű, vagy más okból tanulási kudarcnak kitett tanulóink is lehetőséget kapjanak arra, hogy felzárkózzanak társaikhoz és legalább az elfogadható szintet teljesítsék. Ennek érdekében felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk, valamint korrepetálási lehetőséget is biztosítunk. Ezzel is igyekszünk segítséget adni a gyengébb tanulmányi eredménnyel érkező tanulóinknak. Törekszünk arra, hogy mindannyian a tudásuknak, előképzettségüknek megfelelő csoportba kerüljenek, mert a homogén csoport jobban együtt tud dolgozni. Így a hátránnyal induló tanulók is lehetőséget kapnak a rájuk szabott követelmények teljesítésével, a hozzájuk idomított tempó betartásával, maximális tanári segítséggel arra, hogy felzárkózzanak, és öt év elteltével érettségit és szakmai végzettséget szerezzenek.

A középiskolába kerülve komoly gondot jelent, hogy nem ismerjük kellő módon a hozzánk került tanulókat, így esetleg későn vesszük észre, hogy segítségre lenne szükségük. A tanulási problémák megelőzésére a 9. évfolyam tanulói között felmérést készítünk, amellyel szűrni kívánjuk az átlagnál hiányosabb alapképzettséget. Ennek részeként vizsgáljuk az olvasási

készség, a szövegértés, a matematikai és az idegen nyelvi felkészültség szintjét. Minden szülőt értesítünk a felmérés eredményéről, így mindannyian láthatjuk, hogy honnan kell elindulnunk. Ez a felmérés alapot jelent az oktatók munkájának értékeléséhez is. A disgraphia ill. dislexia gyanús eseteket szakrendelésre irányítjuk, a későbbiekben pedig testre szabott feladatokkal segítjük fejlesztésüket.

Azon tanulók számára, akik igyekezetük ellenére lemaradnak, nehezen szerzik meg az ismereteket, lehetőségeink szerint tanulásmódszertani segítséget adunk, ahol a tanuló nemcsak a tanulás eredményesebbé tételének módját sajátíthatja el, hanem nagyobb önismeretre is szert tehet. Ebben a munkában szakképzett fejlesztő pedagógus vesz részt. Tapasztalatunk szerint a gyengébb tanulmányi eredményt felmutató diákok sokszor nemcsak a tanulásban igényelnek segítséget, hanem megerősítésre szorulnak lelki életükben, önismeretükben, kommunikációs képességeik javításában is. Itt megtanulhatják, hogyan fejlesszék önmagukat, miként emeljék ki a lényegét, mivel edzhetik figyelmüket, hogyan használják a könyvtárat, az elektronikus eszközöket.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók segítésében legfontosabb szerepe az osztályfőnöknek van. Ő az, aki a legjobban ismeri tanulóinak családi hátterét, a kudarc okait, és ő az, aki a szülőkkel leginkább kapcsolatot tart fenn. Időben felhívhatja a figyelmet a gondokra, az oktatóktól segítséget kérhet, ill. megfelelő külső segítséget ajánlhat.

Félévenként két alkalommal az osztályfőnökök áttekintik a tanulók eredményeit, szükség esetén értesítjük a szülőket, és személyes elbeszélgetés során eldöntjük, hogy a tanuló számára mely módon lehetne a legtöbb segítséget adni. Ezen beszélgetésre sor kerülhet a szülő személyes megkeresésére is, ill. a fogadóórakon biztosítunk rá időt.

Valamely tantárgyból év végén elmarasztalt tanuló a javítóvizsga letételéhez segítségül megkapja az oktatótól a vizsga követelményeit, gyakorló feladatokat jelölünk ki számára, hogy ezzel is segítsük felkészülését.

2.4.5 A szociális hátrányok enyhítése

A szociális hátrányok csökkentése az ifjúságvédelmi feladatok egyik kiemelt területe. Fő célunk, hogy támogassuk a szociálisan rászoruló, anyagilag nehezebb körülmények között élő családok gyermekeit, és megelőzzük, hogy jelentős hátrányba kerüljenek jobb anyagi helyzetű társaikkal szemben. Ennek érdekében minden tanév elején, az osztályfőnökök közreműködésével felmérjük a tanulók szociális helyzetét, és azonosítjuk a támogatásra szoruló eseteket.

A rászoruló tanulók eseti vagy tartós segítségét pályázati lehetőségek feltárásával is elősegítjük, legyenek ezek önkormányzati vagy állami források. A rászoruló anyagi támogatásának egyik fontos formája az 1997 óta működő Hi-Tech Alapítvány, amelynek kuratóriuma kiemelten támogatja az iskolai tanulmányi versenyeket, valamint a nyelvvizsgára készülő diákok vizsgadíjának részleges vagy teljes átvállalását, hozzájárul a rászoruló tanulók esetében a tanulmányi kirándulások költségeihez. Segítséget nyújtunk kollégiumi férőhely biztosításában is, nemcsak a vidéki, hanem a helyben élő, de szociálisan rászoruló tanulóink számára is.

Az iskolavezetés kiemelt feladatának tekinti a jó együttműködés fenntartását a szakszolgáltató intézményekkel, és támogatja, hogy a rászoruló családok rendszeres anyagi juttatást kaphassanak a települési önkormányzatoktól.

2.5 A tanulónak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések meghozatala elsősorban az oktatótestület hatáskörébe tartozik. Jogszabályi előírások szerint bizonyos kérdésekben a fenntartó, más esetekben pedig az intézmény vezetője jogosult dönteni. A tanulók döntéshozatalban való részvételi joga elsősorban a diák-önkormányzati (DÖK) munkában való közreműködés, annak szervezése és működési rendjének kialakítása útján valósul meg, a jogszabályok által meghatározott módon.

A szakképzési törvény és végrehajtási rendelete biztosítja, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – véleményt nyilváníthassanak az iskola alapidokumentumainak, így a Házi rendnek, a Szervezeti és Működési Szabályzatnak, valamint a Szakmai Programnak a kidolgozásakor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a DÖK munkáját segítő kolléga közreműködésével, ismertetjük a dokumentumok tartalmát, és biztosítjuk a tanulók számára a véleménynyilvánítás lehetőségét egyéni és osztályközösségi szinten egyaránt. A tanulói véleményezés a DÖK hatáskörébe tartozik.

Az iskola lehetőséget biztosít arra is, hogy a tanulók a közösség egészét érintő döntések meghozatala előtt szervezett formában részt vegyenek a döntést megelőző véleményezési folyamatban. A diák-önkormányzati munka során a tanulók fokozatosan megismerik és alkalmazzák a jogi, szervezési, kapcsolattartási és érdekvédelmi eljárásokat. Kialakul a tájékozódási képességük az egyéni és közösségi kapcsolatrendszerekben, elsajátítják az érdekképviselet és érdekvédelem módjait, a diákjogokat és kötelességeket, valamint a demokrácia működésének alapelveit.

2.6 Együttműködés és kapcsolattartás

2.6.1 Kapcsolat a tanulókkal

Az intézmény minden tanulója egységes, az iskola által biztosított patakys e-mail címmel rendelkezik, valamint a hivatalos kommunikáció elsődlegesen a „KRÉTA” rendszeren keresztül történik.

Az információátadás több szinten valósul meg:

- az iskola igazgatója közvetett úton rendszeresen tájékoztatja a tanulókat az intézmény működéséről és fejlesztési irányairól,
- a diákönkormányzatot segítő oktató folyamatosan közvetíti az aktuális információkat a diákönkormányzaton keresztül,
- az osztályfőnökök napi, illetve heti szinten biztosítják a szükséges tájékoztatást az osztályok számára.

Az igazgató évente legalább egy alkalommal, a diákparlament keretében személyesen számol be az iskola életének főbb eseményeiről, válaszol a tanulók kérdéseire, és lehetőséget biztosít a tanulói vélemények, javaslatok közvetlen megfogalmazására.

2.6.2 Kapcsolat a kiskorú tanuló törvényes képviselőjével, szülőkkel

Az iskola számára kiemelt fontosságú a szülőkkel való rendszeres és hatékony együttműködés, hiszen a tanulók sikeres fejlődése közös felelősség. A kapcsolattartás több formában és szinten valósul meg:

- **Szülői értekezletek és fogadóórák:**

Az intézmény minden tanévben több alkalommal szervez szülői értekezletet, ahol az osztályfőnökök tájékoztatják a szülőket az osztály, illetve a tanulók tanulmányi előmeneteléről és az aktuális feladatokról. Az első szülői értekezleten az osztályfőnökök ismertetik, hogy mely digitális platformon tartják a közvetlen kapcsolatot a szülőkkel (pl. KRÉTA üzenet, e-mail,), biztosítva ezzel a gyors és folyamatos információcserét. Emellett a fogadóórák nyújtanak lehetőséget a személyes konzultációra.

- **Egyéni egyeztetések:**

A szülők szükség esetén – előzetes egyeztetés alapján – személyesen is találkozhatnak az igazgatóval, az osztályfőnökkel, a szaktanárokkal.

- **Digitális csatornák:**

Az iskola hivatalos kommunikációs felületei – KRÉTA tanulmányi rendszer, iskolai honlap, lehetőséget biztosítanak a gyors és pontos információáramlásra. Ezeken keresztül a szülők folyamatosan nyomon követhetik gyermekük tanulmányi eredményeit, mulasztásait és egyéb hivatalos tájékoztatásokat.

- **Szülői szervezet (SZMK):**

Az intézmény működésében fontos szerepet játszik a szülői közösség, amely képviselő útján részt vesz az iskola életével kapcsolatos döntések véleményezésében, valamint közreműködik az iskolai programok, rendezvények szervezésében.

Az iskola célja, hogy a szülők hiteles és teljes körű tájékoztatást kapjanak, és a közös nevelési feladatokban partnerként vegyenek részt.

2.6.3 Kapcsolat az intézmény partnereivel

Az iskola működésének egyik alapvető pillére a partneri kapcsolatok tudatos ápolása és folyamatos fejlesztése. Az intézmény kiemelt feladatának tekinti, hogy a gazdasági, szakmai, társadalmi és oktatási környezet szereplőivel olyan együttműködési formákat alakítson ki, amelyek támogatják a tanulók szakmai fejlődését és munkaerő piaci beilleszkedését.

- **Duális képzőhelyek és gazdasági partnerek:**

A technikum rendszeres kapcsolatot tart fenn a duális partnerekkel, akik a tanulók gyakorlati képzésében kiemelt szerepet töltenek be. Az együttműködés biztosítja, hogy a tanulók korszerű technológiákkal, valós munkakörnyezetben szerezhessenek tapasztalatokat, és közvetlen kapcsolatot építhessenek leendő munkaadóikkal. A duális képzőhelyek visszajelzései segítik az iskola képzési programjának folyamatos fejlesztését, a munkaerő piaci igényekhez való igazítását.

- **Oktatási és nevelési intézmények:**

A Pataky Technikum együttműködik más szakképző intézményekkel, általános iskolákkal, felsőoktatási intézményekkel, valamint pedagógiai szolgáltató

szervezetekkel. E kapcsolatok elősegítik a pályaorientációt, a továbbtanulási lehetőségeket, valamint támogatják a pedagógiai munka színvonalának emelését.

- **Fenntartó és szakmai irányító szervek:**

Az intézmény folyamatosan együttműködik a fenntartóval, a szakképzési centrum vezetésével és a szakmai irányító szervekkel. Az együttműködés célja a jogszabályi és szakmai elvárások teljesítése, valamint az intézmény működésének és fejlesztésének támogatása.

- **Társadalmi partnerek és közösségi kapcsolatok:**

Az iskola aktív kapcsolatot épít a helyi önkormányzattal, civil szervezetekkel és közösségi intézményekkel. Ezek a kapcsolatok hozzájárulnak az iskolai programok gazdagításához, a közösségi felelősségvállalás erősítéséhez és a tanulók társadalmi beilleszkedésének támogatásához.

Az intézmény partneri kapcsolatrendszerének működtetése során törekszik a kölcsönös előnyök érvényesítésére, a folyamatos kommunikációra és a hosszú távú, stabil együttműködések kialakítására.

2.7 A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák rendjét a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg, részletes szabályozásuk azonban helyi feladat. Az intézmény vizsgaszabályzata rögzíti a vizsgák típusait, követelményeit, lebonyolításuk módját és az értékelés szabályait. A vizsgák az iskolában, vagy külön kérésre független vizsgabizottság előtt, más helyszínen is megszervezhetők.

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed minden olyan tanulóra, aki osztályozó, különbözeti, javítóvizsgát vagy ágazati alapvizsgát tesz, illetve akit az oktatótestület döntése vizsgára kötelez. Ugyancsak érinti azokat a tanulókat, akik más intézményből kérik átvételüket, és ennek feltételeként különbözeti vizsgát kell tenniük. A szabályzat vonatkozik továbbá a vizsgák szervezésében részt vevő oktatókra és a vizsgabizottság tagjaira.

Az intézményben négy vizsgatípus működik: osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, javítóvizsga és ágazati alapvizsga.

Az **osztályozó vizsga** célja, hogy a tanuló félévi vagy év végi osztályzatát megállapítsa. Erre akkor van szükség, ha a tanuló hiányzásai miatt nem osztályozható, ha egyéni tanulmányi rend szerint teljesíti a tanévet, ha előrehozott érettségit szeretne tenni, vagy ha rövidebb idő alatt kívánja teljesíteni a tantárgyi követelményeket. Az osztályozó vizsga eredménye végleges, megismételni nem lehet.

A **különbözeti vizsga** elsősorban iskolaváltás vagy külföldi tanulmányok folytatása esetén válhat szükségessé. Amennyiben a belépő tanuló tantárgyi követelményei eltérnek az intézmény helyi tantervében előírtaktól, az igazgató döntése alapján a hiányzó tantárgyakból vagy tananyagrészekből különbözeti vizsgát kell tennie.

A **javítóvizsga** arra szolgál, hogy a tanuló pótolja a tanév végén szerzett elégtelen osztályzatot, vagy teljesítse azokat a vizsgakövetelményeket, amelyeknek korábban nem felelt.

meg. Javítóvizsgát az augusztus 15–31. közötti időszakban lehet szervezni, illetve tanév közben, ha az osztályozó vagy különbözeti vizsga elégtelen minősítéssel zárult. Amennyiben a tanuló igazoltan nem tud részt venni a vizsgán, pótló vizsgára kap lehetőséget.

A vizsgák általános szabálya, hogy azokat az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati részekből állhat, amelyek időtartamát, menetét és értékelését a helyi tanterv és a vizsgaszabályzat rögzíti. Az írásbeli vizsgák legfeljebb 60 percig tarthatnak, egy napon legfeljebb három vizsga szervezhető. A szóbeli vizsgák során a tanuló felkészülési időt kap, és felelete legfeljebb 15 perc lehet.

Az **ágazati alapvizsga** a technikumi képzés kötelező eleme, amelyet a tanulók a második tanév végén tesznek. Ez a vizsga megállító jellegű, tehát sikertelenség esetén az évfolyamot meg kell ismételni. Eredménye egyben beszámít a szakmai vizsga végső értékelésébe is.

A vizsgák letételére az iskola munkatervében meghatározott vizsgaidőszakokban van lehetőség: szeptember első két tanítási hetében (őszi), a félév vége előtti két hétben (félévi), május–júniusban, az érettségi vizsgákhoz igazodva (tavaszi), az utolsó tanítási hetekben (év végi), valamint augusztus 15–31. között (nyári javítóvizsga).

A tanulmányok alatti vizsgák biztosítják, hogy a tanulók teljesíteni tudják a továbbhaladáshoz, az iskolaváltáshoz vagy az érettségi vizsgákhoz szükséges követelményeket, feltételeket.

2.8 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az intézménybe történő felvétel a hozott pontok, a központi írásbeli felvételi vizsga eredménye, valamint a szóbeli felvételi meghallgatás alapján történik. A hozott pontszámot a 7. év végi és a 8. évfolyam félévi osztályzatok adják. Figyelembe vett tantárgyak: a magyar nyelv és irodalom (átlagolt érdemjeggyel), az idegen nyelv, a matematika, a fizika, valamint a digitális kultúra vagy technika. Ezekből legfeljebb 50 pont érhető el, amelyet 1,5-tel szorozva maximum 75 pont adódik. A központi írásbeli vizsga magyar nyelv és matematika feladataiból további 100 pont szerezhető. A felvételi eljárás harmadik eleme a szóbeli meghallgatás, amelyen legfeljebb 25 pont adható. Így a felvételi során összesen 200 pont érhető el, s ezen összes pontszám alapján alakul ki a rangsor.

A felvételi szóbeli meghallgatás során a tanulókkal motivációs beszélgetést folytatunk. Ennek célja, hogy a felvételiző önmagáról, érdeklődési köréről, hobbijairól, valamint szakmai és személyes céljairól beszéljen, és bemutassa elképzeléseit a választott szakmai pályáról.

A beszélgetés során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a tanuló:

- képes legyen önállóan kifejezni gondolatait,
- bemutassa saját erősségeit,
- reflektáljon a szakmai érdeklődésére és a továbbtanulási céljaira,
- bemutassa hobbjai és szabadidős tevékenységei révén kialakított készségeit, amelyek hozzájárulhatnak a szakmai fejlődéséhez.

Amennyiben két vagy több jelentkező azonos pontszámot ér el, a sorrendet először a központi írásbeli vizsga összesített pontszáma, majd a matematika, ezt követően a magyar nyelvi eredmény határozza meg. Ha továbbra is pontegyenlőség áll fenn, a döntés a hozott pontok alapján történik, mégpedig sorrendben az összesített pontszám, a matematika, a magyar, a fizika, majd a digitális kultúra eredményei szerint.

Az átvétel más középiskolából kizárólag a szülő (kiskorú tanuló esetén) vagy a nagykorú tanuló írásbeli kérelmére történhet, megfelelő tanulmányi eredmény és jó magatartás mellett, feltéve, hogy a fogadó osztály létszáma lehetővé teszi a csatlakozást. Az azonos típusú képzési formákból érkező tanuló akkor léphet át különbözeti vagy osztályozó vizsga nélkül, ha a két intézmény helyi tanterveinek tantárgyi tartalma azonos.

Ha az átvétel során a tanult tárgyak tartalma eltér, előzetes egyeztetés keretében kerül megvizsgálásra, mely tantárgyakból szükséges különbözeti vagy osztályozó vizsgát tenni. A döntés minden esetben az igazgató hatáskörébe tartozik, aki az osztálylétszám mellett figyelembe veszi a tanuló eddig teljesített tantárgyait, különös tekintettel a szakmai tárgyakra és azok eredményeire. A szükséges vizsgák kiírását – a tantárgyak, a tartalmak és az időpont meghatározásával – szintén az igazgató rendeli el.

3. Egészségfejlesztési program

Az egészségnevelés az iskolai oktató-nevelő munka meghatározó eleme, elengedhetetlen része. Ez az összetett egészségügyi és pedagógiai folyamat több, lazán kapcsolódó párhuzamos tevékenységből áll.

Egy részük beépül az egészségügyi szolgálat munkájába, az iskola tantervébe és tanmeneteibe, a tanítás során alkalmazott módszerekbe. Más részük áthatja az iskola mindennapjait, az épület üzemeltetését, a tantermek és tanműhely kialakítását, a sportlétesítmények fejlesztését, az iskola étkeztetési lehetőségeit, a szabadidő helyes eltöltését, az iskola működési rendjét. A fent felsorolt feladatokat csak folyamatos, odafigyelő munkával lehet és szabad végezni, melynek nélkülözhetetlen eleme az önellenőrzés.

Az egészségnevelési program célja, hogy a tanulók:

- megismerjék az életkorral járó biológiai, mentálhigiénés, életmóddal kapcsolatos tudnivalókat,
- kialakuljon bennük a társkapcsolatok etikai, egészségügyi normái,
- elkerüljék az egészségre káros szokásokat,
- nemet tudjanak mondani az embert romboló szenvedélyekre,
- képesek legyenek az egészséges élethez szükséges képességeik fejlesztésére,
- átérezzék a saját jó egészségük fontosságát.

3.1 Az Iskola Egészségügyi Szolgálat

Az egészségnevelés terén a fenti szolgálat feladata a legfontosabb, szakmailag az ő munkájuk elsődleges, meghatározó. Iskolánkban évek óta hatékonyan működik a Bárka Kőbányai Humánszolgáltató. Az iskolaorvos és a védőnő heti két alkalommal tanítási idő alatt rendel. Munkájuk három fő területből áll:

- osztályvizsgálatok, egészségügyi szűrések,
- felvilágosító, nevelő munka,
- eseti panaszok kezelése, közvetlen betegellátás.

Az osztályvizsgálatok alkalmával elsősorban a tanulók egészségügyi, fizikai állapotának felmérése folyik. Ennek tapasztalatai röviden összegezve, hogy a mozgásszegény életmód miatt nő a tanulók körében az ortopédiai rendellenességek és a keringési panaszok száma. Kisebb arányban, de megjelenik a túlsúly, mint az egészségtelen táplálkozás következménye. A fokozott számítógépes igénybevétel miatt hangsúlyt kapnak a szemészeti vizsgálatok. Az általános szűrővizsgálaton kiszűrte, illetve a panaszokkal jelentkező tanulókat az iskolaorvos szakorvosi rendelésre irányítja. A kontroll munka lényege a korai szakaszban feltárt egészségügyi gondok kezelése. A szakorvosi vizsgálatok eredményeit mindig be kell mutatni az iskolaorvosnak, hogy ő is nyomon követhesse diákjaink állapotát, egészségügyi problémáinak alakulását, ezzel is erősítve a szülő – gyermek – iskolaorvos kapcsolatát.

A szolgálat másik fontos feladata a bajok megelőzése, a prevenció. A vizsgálatok, a beszélgetések alkalmával megjelenik a felvilágosító, megelőző munka is. Ebben az iskolaorvos mellett a védőnő tevékenysége kap nagyobb hangsúlyt. Munkája során az egészséges életvitel népszerűsítése és az egészségkárosító szokások visszaszorítása egyaránt fontos. A leggyakrabban előforduló témakörök a helyes testtartás, a sportolás, az egészséges táplálkozás, az egyéni higiénia. Az egészségkárosító hatások közül fontos a dohányzás kialakulásának és a kezdeti szakaszból való leszoktatásának lehetősége, a fiatalkori alkoholfogyasztás veszélyeinek hangsúlyozása, és a drogrevenió. Ezen a téren az Egységügyi Szolgálat felvilágosító tevékenysége szervesen kapcsolódik az iskola egészségnevelési feladataihoz. Egyeztetjük a tanulók életkorához kapcsolódó legfontosabb felvilágosító témaköröket és ezekre az osztályfőnöki órákon külön kitérünk, ill. külső előadókat kérünk fel.

Az iskolaorvos még egy ponton kapcsolódik közvetlenül az iskolai oktató, nevelő munkájához. Az osztályvizsgálatok során, ill. tanulói panaszok alapján kiszűri a gyógytestnevelési foglalkozásokra utalandó tanulókat. A gyógytestnevelő oktató mellett az oktatótestület és különösen a testnevelő oktatók is számítanak az iskolaorvos tanácsaira, hogy milyen különleges bánásmódot igényel az adott tanuló. Például speciális tornát vagy úszást javasol az iskolaorvos, illetve felhívja a figyelmet, hogy az allergia, a cukorbetegség, az epilepszia vagy a kardiológiai problémák esetén mi a tanár teendője.

A heti egyszeri rendelési alkalom lehetőséget teremt arra, hogy a kb. 450 - 500 tanuló futószalagszerű fizikai vizsgálata évente megtörténjen. De nem elegendő a pszichés, mentális gondokkal élő tanulók szűrésre. Ez csak tanári odafigyeléssel valósulhat meg. A felfedezett mentális gondok esetén, az oktató segítségül hívhatja az egészségügyi szolgálatot, esetleg az iskolapszichológus segítségét kéri.

3.2 Az egészségügyi nevelés az iskola tantervében, tanmeneteiben

Az egészségnevelés feladata minden tantárgy tanmenetében előfordul, de kettő tárgy óráin rendszeresen megjelenik. Ezek a következők:

- testnevelés,
- osztályfőnöki munka

A testnevelés és a mozgás hangsúlyozása különösen fontos az iskola informatikai, távközlési szakképzése miatt. Mindkét tevékenységi körben nagy az ülőmunka aránya, ezért fontos a káros hatások sok mozgással való kompenzálása.

A testnevelési órákon és a szabadidős sportfoglalkozásokon fontos a tanulók rendszerességre, rendre, tisztaságra nevelése. A rendszeres testedzés fontosságának tudatosítása, az ülő életmódból adódó gerinc-deformitások elkerülése miatt, illetve az életkornak megfelelő fejlődés végett. Fokozott figyelmet szentelünk a cardio-vaskuláris rendszer edzésére és a speciális gerinctornára, ezek rendszeres részei a testnevelési óráknak. Fontos a fizikálisan fejletlenebb tanulók felzárkóztatása, hogy a többiekkel együtt örömet leljék a mozgásban és a játékban. Az ő esetükben az aktivitás értékelése jelentős nevelési, motiválási eszköz. A tanórán kívüli sportkörüli foglalkozásokon már magasabb szintű, speciális mozgásformákat tanulhatnak a tanulók, mely önbizalmat ad nekik az adott sportág üzésében. Nagyon fontos az egészséges versenyszellem kialakítása és az önmagukkal szembeni mind magasabb cél kitűzése. A versenyekre való készülés, a rendszeres munka erősíti kitartásukat, akaraterejüket. Bár a nevelés minden oktató feladata, kiemelkedő szerep hárul az osztályfőnökökre. A tanulókat a tiszta, ápolt külső fontosságára neveljük. Az osztályfőnöki órák témakörei közül minden évfolyamon évente több órában az egészséges életmódra nevelés témakörét dolgozzuk fel. Ezen osztályfőnöki órák célja a fiatalok széleskörű tájékoztatása a testi és lelki egészséggel, életvitellel kapcsolatban, hogy a tudás birtokában, életmódjukban, viselkedésükben az egészség értéként tükröződjön. Osztályfőnöki munkánkba a következő témákat építjük be:

- önmagunk és egészségügyi állapotunk ismerete,
- a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a tanulási környezet kialakítása,
- a rizikóvállalás és határai,
- a természethez való viszony és az egészséges környezet jelentősége,
- a környezetvédelem fontossága.

Az osztályfőnöki órákon felhívjuk a tanulók figyelmét arra, hogy problémáik esetén hová, kihez fordulhatnak segítségért, tanácsért. Például weboldalak, kék számok, stb. Ezek az intézmények anonim kapcsolattartást is biztosítanak.

3.3 Az egészségnevelés az iskola mindennapi életében

A tantermek üzemeltetése

Hatékony oktatás csak egészséges környezeti körülmények között folyhat. Ezek közül első helyen az egészséges testtartást segítő bútorok használata szerepel. Megfelelő szilárdságú és az egészséges testtartást segítő háttámasszal rendelkező székeket használunk, melyek jól

illeszkednek a hasonló stílusú tanulói padokhoz. A tantermek berendezése után nem feledkezünk meg a helyes ültetési rendről. Ennek során figyelembe vesszük a tanulók egyéni adottságait, és az ülésrend időnkénti változtatásával csökkentjük a tanulók szemének és gerincének terhelését. Az előző gondolatot folytatva hangsúlyt kap a tantermek és laborok egészséges megvilágítása, a korszerű táblák, vetítők és a jó láthatóságot biztosító monitorok használata, a szellőzés és szellőztetés fontossága.

A balesetvédelem

Valamennyi helyiség kialakításánál és berendezésénél elsődleges a balesetvédelem kérdése. Folyamatos figyelemmel és rendszeres műszaki bejárásokkal ellenőrizzük a létesítmények balesetmentes üzemeltetésének feltételeit. Ezek közül a legfontosabbak a korlátok, a lépcsők, a nyílászárók, a függesztett berendezések és a burkolatok állapota. A tanműhely biztonságos üzeme mellett a sportlétesítmények igénylik a legtöbb karbantartást. Minden oktató és alkalmazott feladata, hogy oktassa, nevelje tanulóinkat az iskolai létesítmények szakszerű használatára, ezzel maga is állandó, jó példát mutatva a tanulóknak.

A vizesblokkok

Egészségnevelési szempontból kitüntetett figyelmet kapnak az iskola mosdó- és WC-blokkjai. Folyamatos karbantartással igyekszünk az érintett helyiség állapotát megfelelő szinten tartani. A felújítási munkák során ezek a helyiségek prioritást élveznek. A felújítás önmagában kevés lenne a szakszerű és gondos takarítás nélkül.

A dohányzás korlátozása

Az iskola egész területén tilos a dohányzás minden tanuló számára, tehát a 18. életévüket betöltött tanulók sem dohányozhatnak. Az iskola területébe beletartozik a főépület, az udvar és a tanműhely, valamint a főépület bejáratának közvetlen, 30 méteres környezete is. Ugyanígy tilos a káros, dohányos szenvedélyéről leszokni nem tudó kollégák számára is a dohányzás az iskolában.

Az iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés fontos eleme a helyes táplálkozási szokások kialakítása, melyben elsődleges, hogy mit fogyaszt a tanuló. Az iskolai büfét pedig arra sarkaljuk, hogy egészséges étel- és italkínálattal várja diákjainkat. Nemcsak az számít, hogy mit, de az is, hogy hogyan fogyasztja el a tanuló tízórait, ebédjét. Felhívjuk tanulóink figyelmét az étkezés előtti kézmosás fontosságára. A nyugodt táplálkozás feltétele az óráközi szünetek helyes rendje és azok pontos betartása.

A szabadidős programok

A szabadidő helyes eltöltését nem bízhatjuk a véletlenre. Segíteni, irányítani kell a tanulóinkat, gyermekeinket a számunkra hasznos, egészséges tevékenységek felé. Nem elég a tévézés ellen agítani, ezért igyekszünk változatos mozgáslehetőségeket kínálni diákjainak a délutáni, hétvégi időszakban is. Folyamatosan rendelkezésükre állnak az iskola sportlétesítményei, tornaterem, a kézilabdapálya, a streetballpálya. Ezeket minden délután a testnevelő oktató felügyelete mellett használhatják a diákok.

3.4 Az egészségnevelés kapcsolatrendszere

A szülők és a család

Az egészségnevelés terén is fontos a jó kapcsolat a szülői házzal, hiszen közösen azon igyeeksünk, hogy a tanulókból kiegyensúlyozott felnőttek váljanak. Az ilyen folyamatos kapcsolattartással elősegíthetjük a tanulók egészségügyi zavarainak korai és hatékony orvoslását. A szülői munkaközösség és az egyéb szülői csoportok a közös munka részeként aktív részvételükkel támogatják iskolánk egészségfejlesztési programjait, rendezvényeit. Példaértékű részvételük az iskolai véradó napokon. Emellett fontos szerepet vállalnak az iskolai környezet igényesebb kialakításában is.

Az iskolaorvos és a védőnő

Iskolánkban az egészségügyi feladatokat egy szakorvos és egy védőnő közösen látja el. Minden tanévben munkatervük alapján elvégzik a tanulók életkorához kötött vizsgálatokat, mely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Ehhez korszerűen kialakított, rendelő és várószoba áll rendelkezésükre. Az iskolaorvosi szűrés mellett a tanév folyamán fogászati szűrővizsgálatot is szervezünk. Valamennyi vizsgálat a betegségek és elváltozások korai felismerésére irányul. Az iskolavezetéssel egyeztetve az iskolaorvos közreműködik a közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi és táplálkozás-egészségügyi feladatok ellátásában.

Iskolapszichológus

A pszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segíthet a tanulóknak ill. tanácsokkal szolgálhat az oktatótestület számára is. Szakmai ismeretei révén olyan területeken nyújthat támaszt a diákoknak, amelyek felismerése, speciális problémakezelése nem eléggé ismert a szülők és a oktatókollégák előtt.

Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők, szakszolgálatok

A gyermekvédelmi munkánk során indokolt esetben segítségért fordulunk ezen intézményekhez. Itt elsősorban olyan nehéz, problémák sokaságával élő gyerekek, családok támogatásáról van szó, ahol az iskola lehetőségei már kevésnek bizonyulnak. Itt kapnak szerepet a kerületi önkormányzatok által működtetett nevelési tanácsadók. Ők rendszerint a gyermekkel és a szülőkkel komplexebb módon tudják megoldani a felvetődött gondokat. Intézményi szinten szoros a kapcsolatunk a X. kerületi Bárka Kőbányai Humánszolgáltató Központ szakembereivel. Évek óta számítunk szakmai segítségükre az iskola egészségügy terén. Iránymutatásuk, tanácsaik szerint igyeeksünk javítani mind a tárgyi feltételeken, mind módszereinken. Egészségnevelési munkánkban számítunk a Kőbányai Önkormányzat Ifjúsági és Sportirodájának támogatására is, hogy sikeresen bekapcsolódhassunk a kerületi sportversenyekbe.

3.5 Kábítószer-ellenes program

A drogprobléma nem hazai jelenség. Korunk társadalmára az értékzavar és a családok széthullása jellemző. Megállapítható, hogy fiatalok körében fokozott mértékben nő a kábítószerrel való visszaélés, mind alkalmanként, mind rendszeresen használók száma Magyarországon.

Iskolánkban elsősorban a dohányzás és az alkoholfogyasztás szenvedélyé válása ellen küzdünk. Kábítószerrel vagy annak tüneteivel eddig elvétve találkoztunk. De tudjuk, hogy ez a felszínen kevésbé látható probléma sokkal súlyosabb gondokat vet fel és csak fokozottabb odafigyeléssel kezelhető.

Nagy hangsúlyt fektetünk prevenciós programok szervezésére, hisz még az előtt kell megállítanunk a kábítószer használatot, mielőtt még elkezdődne. Fontosnak tartjuk eljuttatni a tanulókhöz az igazságot a drogokról, melynek eredményeként csökkenthetjük érdeklődésüket a kábítószeres kipróbálásával és használatával szemben. Így megértik, hogy a kábítószeres miért nem jelentenek érvényes megoldást az élet problémáira.

A korábban elsődlegesen alkalmazott módszer az "elrettentési taktika" volt, hogy a fiatalokat elriasszuk a drogoktól. E helyett feladatunk olyan információval ellátni a fiatalokat, amely a kortársaiktól származó nyomással, a kommunikációval, a célok kitűzésével, valamint azok megvalósításával és más olyan, hasonló témakörökkel foglalkozik, amelyet az életükben felhasználhatnak annak érdekében, hogy távol maradjanak az alkoholtól és egyéb drogoktól.

Elősegítjük, hogy az iskolánk oktatói megfelelő felkészítést kapjanak a szenvedélybetegségek felismerése terén. Pályázatok keretében előadássorozatokot és foglalkozásokat szervezünk a diákok, oktatók, esetenként a szülők körében.

A drog-prevenciós munka nem korlátozódhat egyetlen tantárgyra, és nem kötődhet csak egyetlen személyhez. Célunk, hogy az egész iskola komplex nevelési hatásrendszerébe épüljön be a szerfogyasztással kapcsolatos egységes pedagógiai állásfoglalás és gyakorlat. A személyiségfejlesztő munka részeként kell a tanulók életvezetési stílusát úgy alakítani, hogy képessé váljanak e szenvedélyek tudatos elutasítására. Minden nevelési helyzetben biztosítani kell, hogy a segítségre szoruló és támogatást igénylők megkapják a szükséges odafordulást és törődést

3.6 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az intézményünk kiemelt figyelmet fordít a tanulók baleset megelőzési, tűz- és munkavédelmi ismereteinek elsajátítására. Tanulóink a tanév során több alkalommal részesülnek célzott oktatásban, melyek a tanév elején az első osztályfőnöki órán, a gyakorlati foglalkozásokon, valamint a testnevelés órákon kerülnek lebonyolításra.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb céljai:

- Segítőkész és elfogadó magatartás kialakítása – sérült emberek iránti empátia és támogatói készség fejlesztése.
- Környezetismeret és kockázat felismerés – a háztartás, az iskola, a közlekedés és a veszélyes anyagok által jelentett egészségi és testi épséget veszélyeztető tényezők megismertetése.
- Veszélyhelyzetek megelőzése és kezelése – felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű felismerésére, megelőzésére és hatékony kezelésére.
- Gyakorlati készségek fejlesztése – az alapvető elsősegély nyújtási technikák, életmentő beavatkozások és biztonsági szabályok gyakorlati alkalmazásának biztosítása a mindennapi élethelyzetekhez.

Célunk, hogy a tanulók biztonságtudatos magatartása és alapvető elsősegély nyújtási ismeretei megalapozzák a felelősségteljes és önálló cselekvést veszélyhelyzetekben, valamint elősegítsék a közösségi felelősségvállalás kialakulását az iskolai és hétköznapi környezetben.

.

4. Iskolai környezeti-nevelési program

4.1 Helyzetelemzés, helyzetkép

Az iskola helye és épülete

Iskolánk a főváros X. kerületében, Kőbánya egyik csendes, a XX. század közepén épült lakótelepén áll. Az épület a folyamatos karbantartásnak köszönhetően jó állapotú. A felújítások során igyekeztünk mindig a kor igényeihez igazodva otthonosabbá tenni a mindennapi iskolai életet.

Az iskola külvárosi környezete meghatározza a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit. Rendezett iskolánk szöges ellentétben állt a környék elhanyagolt utcáival, tereivel, vasúti töltésével. A 2012-15 között lebonyolított város rehabilitációs program alapos és látványos eredményeket hozott. Megváltozott a közterületek arculata, az épületek állaga. Ez magával hozta az ingatlanok értékének emelkedését. Ez utóbbi hatására igényesebb lakók költöztek a környékre.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Iskolánkban az oktatótestület minden tagja aktívan foglalkozik környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül. Az oktatók ezzel kapcsolatos feladatokat beépítik tanmeneteikbe, óravázlataikba. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol kicsi, de határozott lépésekkel haladhatunk előre.

Épület és berendezés

Iskolánk egy főépületből és egy tanműhelyből áll. Az oktató munkát kiszolgáló tantermeken, szertárokon kívül az alábbi a környezeti nevelésben hangsúlyt kapó létesítményekkel rendelkezik: tornaterem, konditerem, aula, büfé, étkező, sportudvar és a 2021-ben elkészült tornaszoba. A nagy tornatermünk 2025-ben teljeskörű felújításon esett át. A sportpálya felújításra szorul.

Az iskola épületének felújítása a korábbi években folyamatos volt. Az utóbbi évek felújítási munkálatai elsősorban a hatékonyabb energia felhasználást szolgálták. Napelemek kerültek mindkét épület tetejére és a gázkazánokat is kicserélték. Hátra van még a tanműhelyi ablakok cseréje.

4.2 A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben; tanórán, műhelyfoglalkozásokon az alábbi célokat tűztük ki.

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat.
- Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos témakörök, melyekbe a diákok is könnyen bevonhatók.
- A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is alkalmazzuk, s jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés.
- Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségeit a helyi tantervben és a tanmenetekben fogalmazzuk meg.

A hagyományostól eltérő tanórai keretben

- a tanév során az osztályok múzeum-, vagy intézménylátogatásokon vesznek részt
- a tanulók olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet-és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik tudásukat,
- részt veszünk különböző környezeti neveléssel foglalkozó kiadvány összeállításában, kiállításokat rendezünk a zsibongóban,
- az iskolában rendszeresen hulladékgyűjtési akciókat szervezünk,
- intézményi szinten bekapcsolódunk helyi vagy országos környezetvédelmi akciókba,
- a szelektív hulladék gyűjtés széles körű terjesztése az iskolai élet minden területén,
- tudatosan mérsékeljük, csökkentjük az öko lábnyomunkat.

4.3 A környezeti nevelés résztvevői és partnerei

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki.

Iskolavezetőség

Az iskolavezetés évtizedes kötődése miatt is fontosnak tartja az „öreg” iskola szépítését, a tanulók számára vonzó környezet kialakítását. Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet, ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.

Oktatók

Az iskola minden oktatójának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a diákok számára. A nevelési célok magvalósításához tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. A tanórák környezeti tartalmához a munkaközösségek ötleteket adnak, ajánlásokat fogalmaznak meg. Környezetünk gondozása az iskolai élet minden területére kiterjed. Elvárásunk, hogy minden tantárgyban és iskolai programon formálódjon diákjaink környezettudatos magatartása, ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. A közös munka áttekintése és a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése igazgatóhelyettesi feladat.

Osztályfőnöki munkaközösség

Az osztályfőnökök évfolyamokra lebontva foglalkoznak az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.

Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai Diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt érdeklődő diákcsoportoknak.

Szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni próbál. Szükséges a szülők támogató munkája az osztálytermek kialakításában, gondozásában.

Az iskolai alkalmazottak köre

Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl. féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk.

Fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának a feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból fontosak a múzeumok, nemzeti parkok. Iskolai tanulmányai során minden tanulónak legalább egy környezeti témájú programon részt kell vennie.

Civil szervezetek

Támogatjuk, hogy az oktatótestület széles köréhez eljussanak a környezeti témájú előadások és programok. Keressük a kapcsolatot a kerületi civil szervezetekkel, amelyek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat.

Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskola környezetének alakításában.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Kíváncsi, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék- és gyümölcskínálat. Ügyelünk arra, hogy az egyeztetéseken kialakított, meglévő választékos kínálat hosszú távon megmaradjon, és tovább bővüljön.

4.4 A környezeti nevelés anyagi és tárgyi erőforrásai

Saját erőforrások, költségvetés

Az iskola a költségvetési forrásokból támogatja a környezeti nevelési munkához szükséges kisebb eszköz- és szakkönyvvásárlást, valamint iskolai környezeti témájú versenyek lebonyolítását és jutalmazását.

Törekszünk olyan felújításokat végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, valamint a környezetkímélő működtetést szolgálják.

A Hi-Tech Alapítvány

Az iskolai alapítvány – rászorultság alapján – támogatja a tanulók nyári táborban, osztálykiránduláson, tanulmányi úton való részvételét. Minden diáknak szülői írásos kérvényt kell beadnia a támogatás kérésére.

Pályázatok

A pályázat-megjelenések figyelése nevelési igazgatóhelyettesi feladat. Az igazgatóhelyettes tájékoztatja a kollégákat a pályázati lehetőségekről, és segít a pályázatok elkészítésében. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szolt.

4.5. Alapelvek, jövőkép, célok

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk:

- kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- biológiai és társadalmi sokféleség.

Hosszú távú célunk, hogy diákjaink környezettudatos állampolgárokká váljanak. Ennek érdekében ki kell alakítanunk:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzését,
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető módszereket.

A célok eléréséhez szükséges az alábbi készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban:

- problémamegoldó gondolkodás,

- ökológiai szemlélet,
- problémaérzékenység,
- együttműködés, alkalmazkodás, segítő életmód,
- kommunikáció, médiahasználat,
- konfliktuskezelés és megoldás,
- értékelés és mérlegelés készsége.

Hosszú távú céljaink eléréséhez az alábbi konkrét lépések vezetnek:

- az oktatótestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához,
- oktatótestületen belüli továbbképzés szervezése,
- a környezeti nevelés módszereinek bemutatása,
- környezetvédelmi, fenntarthatósági nap szervezése,
- az iskola tisztaságának javítása,
- takarékoskodás a vízzel, villannyal,
- részvétel a kerület által szervezett környezetvédelmi akciókon,
- iskolai zöld területek gondozása
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában,
- faliújság készítése.

4.6 Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan újszerű, változatos és élet közeli módszereket kell választani, melyekkel hatékonyabban lehet megszólítani tanulóinkat.

Az alábbi ötleteket, programokat alkalmazzuk:

- játékok,
- projekt módszer,
- közösségépítés.
- szituációs játékok,

- érzékelést fejlesztő játékok,
- kapcsolatteremtést segítő játékok,
- rend-és tisztasági verseny.

4.7 Taneszközök

Iskolánk a minimál taneszköz készlet, szemléltető ábráin, oktatási eszközein túl hangsúlyt helyez a szakirodalom beszerzésére is, melyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Biztosítjuk, hogy a környezeti nevelési tanórákon széles körű és változatos audiovizuális, ill. multimédiás eszközök álljanak az oktatók rendelkezésére. Igyekszünk a szülői kiadásokat minimális szinten tartani. Tájékoztatjuk a szülőket a beiratkozás során a szükséges sport és egyéb felszerelésről.

4.8 Kommunikáció

A környezeti nevelésben nagy hangsúlyt kapnak a különböző kommunikációs formák. Emellett legalább ilyen fontos az, hogy tanulóink a nagyszámú információt kritikusan, okosan mérlegelve tudják feldolgozni.

A kommunikáció formái:

- példamutató környezetvédő magatartás,
- kiselőadások tartása,
- házi dolgozat készítése,
- hírek szerkesztése, melyek színesítik a faliújságot,
- szórólapok készítése,
- környezetvédelmi cikkek feldolgozása napilapokból,
- környezetvédelmi problémáról megjelent tudományos cikkek feldolgozása,
- környezetvédelemről szóló rádió-és televíziós hírek feldolgozása, értékelése,
- környezetvédelmi célok megjelenése a munkaközösségi tervekben.

Mindezek színvonalas megvalósítása a folyamatos tanártovábbképzés nélkül nem lenne megvalósítható.

4.9 Tanulmányi kirándulás, kirándulás és táborok

Az iskola az oktatótestület szándéka szerint, a szülőkkel egyeztetve, évente kettő tanítási nap terhére tanulmányi kirándulást szervez és ennek ajánlott időpontját a Tanév helyi rendjében rögzíti.

A tanulmányi kirándulás költségeit az iskola költségvetési forrásból nem tudja biztosítani, erre csak a szülők önkéntes költségvállalása esetén kerülhet sor. Ennek egyeztetése osztály szintű szülői értekezleteken történik.

A tanulmányi kirándulás alternatív, választható program, melyen nem kötelező részt venni. Az a szülő, aki nem igényli a kirándulást, annak gyermeke számára az iskolában, tanítási időben, egyéni órarend szerint tanítást tartunk. Azon szülők, akik szeretnék, hogy gyermekük részt vegyen tanulmányi kiránduláson, de a költségek egészét nem tudják vállalni, támogatási kérelemmel fordulhatnak az iskola mellett működő Hi-Tech Alapítványhoz.

Az iskola az oktatótestület szándéka szerint megteremti a sítábor szervezés lehetőségét. A sítábor az egészséges életre nevelés részeként beépül az iskola sport és szabadidős programjaiba. Az iskola oktatói az iskola diákjai között sítábort hirdethetnek, szervezhetnek. Egy oktató utazhat a tanulókkal, ha a csoport létszáma eléri a 12 főt. Ezt követően 12 főként további egy oktatóval bővíthet a kísérők száma. A kísérőoktató felelős az általa vezetett csoport diákjaiért. Sítábor 5 munkanapnál hosszabb időt nem érinthet. A sítáborban résztvevő tanulók - ezeken a napokon - nem számítanak hiányzónak. Erre az időszakra a kísérő oktató kolléga a tanítási kötelezettségei alól mentesül, de munkájáért csak a besorolási alapidíját kapja.

Az iskola a tanulói érdeklődés függvényében támogatja a nyári táborok szervezését, mint pl. kerékpáros (vándor) tábor, vagy evezőstábor.

Iskolánkban évek óta szervezünk egy hetes nyelvi tábort, tanulmányi kirándulást Nagy Britannia valamelyik részére. Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy a diákok ne csak az iskola falai között hallják, ismerjék meg az angol nyelvet, hanem autentikus közegben is hallják, gyakorolják azt. Az utazás során, ami végigvezet Európa több országán, több alkalommal kell megszólalnunk angolul, kommunikálnunk, szembesülnünk diákjaink egy idegen nyelv elsajátításának fontosságával.

Nyelvtanáraink is egyöntetűen állítják, hogy azok a diákok, akik részt vettek egy ilyen utazáson, utána sokkal motiváltabban állnak hozzá az angol további tanulásának, valamint a nyelvvizsga megszerzése is sokkal fontosabb lesz számukra.

4.10 Pályaorientációs szolgáltatások

A pályaorientációs tevékenységek célja, hogy a tanulók megismerjék saját képességeiket, érdeklődési területeiket és a munkaerőpiac elvárásait, valamint megalapozott döntéseket hozhassanak a szakmai pályafutásuk során.

A pályaorientációs szolgáltatások a következő elemekből állnak:

- Egyéni tanácsadás – a tanulók személyes képességeinek, érdeklődésének és fejlesztési szükségleteinek feltérképezése, pályaválasztási iránymutatás nyújtása.
- Csoportos foglalkozások – pályaismereti, életpálya-tervezési és munkaerőpiaci készségeket fejlesztő programok szervezése.

- Iskolai és külső szakmai programok – szakmai napok, cégek látogatása, egyetemi nyílt napok, céges előadások és bemutatkozások szervezése.

A pályorientációs szolgáltatások integrálódnak a tanítási folyamatba, támogatják a tanulók önálló döntéshozatalát és elősegítik, hogy a tanulók tudatosan készüljenek a továbbtanulásra, a munkaerőpiacra való belépésre, valamint a szakmai karrierjük építésére.

5. Oktatási program

Ez a fejezet a technikai modell órakereteinek felhasználásáról, a közismereti tárgyak és az érettségi követelményekről szól.

A Szakképzés 4.0 stratégiájára épülő együttműködés eredményeként került megalkotásra a Szakképzésről szóló törvény (2019/LXXX) és a Végrehajtási kormányrendelet(12/2020/II.7.).

Jelenleg az „Informatika és távközlés” ágazatban két technikus szintű kimenetre készítjük fel diákjainkat.

Közismereti képzésünk mind az 5 évfolyamon azonos.

A 9. és a 10. évfolyamon azonos szakmai alapozás folyik.

A 11.-13. évfolyam szakmai képzése már az adott szakma speciális ismereteit tartalmazza.

A technikus képzés felfutó rendszerben 2020 szeptemberében került bevezetésre.

A technikumban a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.

5.1. Óratervi keretek

A szakképzési államtitkárság által kiadott alábbi mintához igazodunk a helyi óraterv kialakítása során.

Közismereti helyi óraterv

Heti óraszámok évfolyamonként								
Évfolyam:			9.	10.	11.	12.	13.	
Tanítási hetek száma:			36	36	36	31/36	31	
Rendelkezésre álló közismereti órakeret:			27	25	20	20	10	
	Kerettantervi/PPT tantárgy elnevezés	Tantárgy	óra	óra	óra	óra	óra	
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv	2	1	1	1	0	
		Irodalom	2	4	3	3	0	
	Idegen nyelvek	Angol nyelv	5	4	3	4	0	
	Matematika	Matematika	4	4	3	4	0	
	Történelem	Történelem	3	3	3	2	0	
	Állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	
	Digitális kultúra	Digitális kultúra	2	1	1	0	0	
	Testnevelés	Testnevelés	4	4	3	3	0	
	Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	
	Kötelező komplex természetudományos tantárgy	Természettudomány	2	0	0	0	0	
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	Fizika	0	2	2	0	0	
	Érettségire felkészítő tantárgy		0	0	0	0	0	
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	
	Szabadon tervezhető órakeret (közismereti)		1	0	0	1	6	

A 10. és 11. évfolyamon az ágazatunkhoz kapcsolódóan fizikát tanítunk heti 2 órában.

A 12. évfolyam végére a közismereti tantárgyakból a tanulókat felkészítjük az érettségi vizsgákra, és a közismereti tantárgyak oktatása legkésőbb a 12. évfolyam végén lezárul.

5.2. Szabad órakeret felhasználása

Az alábbi pontokon változtatunk

9. évfolyamon a Digitális kultúra tantárgyat heti $1+1=2$ órában, Angol nyelv tantárgyat heti $4+1=5$ órában tanítjuk a szabadon tervezhető közismereti órakeret terhére. Emelt szintű angol nyelvi képzés esetén a szabadsávból további 1 óra felhasználható

A 0082-es tanulmányterületen (emelt szintű angol nyelvi oktatás) +1 angol nyelvi órát tartunk a szabadsáv terhére, összesen: $5+1=6$ óra

10. évfolyamon a Digitális kultúra tantárgyat heti 1 órában tanítjuk a szabadon tervezhető közismereti órakeret terhére.

11. évfolyamon a Digitális kultúra tantárgyat heti 1 órában tanítjuk a szabadon tervezhető közismereti órakeret terhére. Az Irodalom tantárgyat $2+1=3$ órában, a Történelem tantárgyat heti $2+1=3$ órában tanítjuk az érettségi felkészítő tantárgy órakeret terhére.

12. évfolyamon az Irodalom tantárgyat $2+1=3$ órában, a Matematika tantárgyat heti $3+1=4$ órában tanítjuk az érettségi felkészítő tantárgy órakeret terhére, és az Angol nyelv tantárgyat heti $3+1=4$ órában tanítjuk a szabadon tervezhető közismereti órakeret terhére.

A felhasználható órakeretből a 9. évfolyamon 1 óra és 12. évfolyamon 1 óra felhasználásról szükség esetén az adott tanév elején döntünk.

13. évfolyamon megfelelő számú jelentkezés esetén minimum 8 fő/csoport angol nyelv tantárgyból emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő oktatást szervezünk.

13. évfolyamon közismeret kötelező érettségi tantárgyakból az intézmény indokolt esetben érettségi felkészítést szervez.

5.3 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások

Kötelező tantárgyak

Az alábbi táblázat áttekinthető képet nyújt a tantárgyainkról. A tantervek alapján évfolyamonként elkészítettük a tanmeneteket. Ezek kinyomtatásától, azok terjedelme miatt eltekintünk. Elektronikus formában az iskola szerverén megtalálhatók és az intézményben olvashatók. A munkaközösségek tagjai közös szellemi terméként google drive-n megosztják egymás között.

A közismereti tantárgyak közül az angol nyelvet, a matematikát és digitális kultúrát csoportbontásban tanítjuk. Az osztály tanulóit az angol nyelvi tudásszintjük alapján soroljuk kettő csoportba.

A tantárgy neve
Irodalom
Magyar nyelv
Történelem
Angol nyelv
Matematika
Fizika
Osztályfőnöki
Testnevelés
Digitális kultúra
Komplex természettudomány
Állampolgári ismeretek
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek

Választható foglalkozások

A beiratkozott tanulóink számára a helyi óratervben szereplő órák látogatása kötelező.

A képzésben résztvevő tanuló heti óraszámát lehetővé teszi a 11. és 12. évfolyamon egy vagy két érettségi vizsgatantárgyból emelt szintű felkészítésre jelentkezhet. Ebben az esetben a tanuló heti órája 1 vagy 2 órával emelkedhet. Ezek az órák a délelőtti tanórákhoz közvetlenül kapcsolódnak és a jelentkezést követően egy tanéven keresztül kötelező ezen órák látogatása.

Az emelt szintű felkészítést biztosító csoportokat akkor indítunk, ha tantárgyanként/évfolyamonként legalább 10 fő tanuló jelentkezik. Kisebb létszámú jelentkezés esetén egyéni foglalkozás, vagy tehetséggondozás keretében készítjük fel a tanulókat.

A fentiektől függetlenül a tanuló korlátozások nélkül jelentkezhet délutáni tanórán kívüli foglalkozásokra.

Tanórán kívüli tevékenység

Az iskolai nevelés egyik leghatékonyabb eszköze a tanórán kívüli tevékenység. A kötetlenebb létszám, a tanulói önkéntesség, a szabadabb szervezési feltételek jó lehetőségeket teremtenek a személyre szabott foglalkozásra, ezáltal a tehetséggondozásra, illetve a leszakadó tanulók felzárkóztatására. Módot adnak a tanulói személyiség fejlesztésére, valamint az erkölcsi nevelés hatékonyabb megvalósítására. A tanulók részvétele a tanórán kívüli foglalkozásokon önkéntes.

A tanórán kívüli tevékenység legfontosabb területei:

- az ismeretszerzést szolgáló szakkörök,
- a fizikai fejlődést szolgáló sportkörök,
- az alkotó munkát végző önképzőkörök,
- a közösségi értékekre építő csoportok, DÖK.

A szakköri munka egyik legfontosabb része a tantárgyhoz kapcsolódó szakköri tevékenység, jelentősége a tehetséggondozásban és a felzárkóztatásban elengedhetetlen. A jelenleg folyó népszerű szakkörök: sakk, elektronika, grafika, és több szakágban sportkörök. Az önképzőkör és a színjátszó kör működése a művészeti neveléshez kapcsolódik. Ezekben a szakkörökben a személyiségfejlesztés speciális területei is teret kaphatnak. E mellett komoly lehetőség kínálkozik a közösségfejlesztésre és olyan mértékű tehetséggondozásra, mely a speciális készségeket tudja fejleszteni. Nagyon fontos ezen öntevékeny csoportok életében a produktum, mint a közös cél és közös tevékenység végterméke. A létrehozandó produktum (újság, előadás, műsor) tudja összekovácsolni, munkára készíteni a társaságot. Az így létrejött alkotásnál a közös alkotás öröme fontos.

A korrepetálások, az egyéni foglalkozások, és a tanulmányi versenyekre való felkészítés számos nevelési és oktatási feladat megoldását segítheti iskolánk munkájában. E tevékenységeknek fontos szerepe van a tanulók felzárkóztatásában, a tanulmányi feladataik önálló elvégzésére nevelésében és a tehetséggondozásban. A házi versenyek iskolai rendezése, lebonyolítása segítheti az iskolai hagyományok kialakulását és ápolását.

Hagyományos házi versenyek a sportolás terén:

- sportnap,
- streetball háziverseny
- kosarasok éjszakája,
- fekve nyomó, fekvőtámasz, függeszkedő verseny,
- labdarúgó házibajnokság,
- egyéb sport versenyek
- csocsó bajnokság.
- Háziversenyek a tehetség kibontakoztatására:
 - szép magyar beszéd,
 - helyesírás verseny,
 - angol nyelvű prezentációs verseny
 - válogatók az országos tanulmányi versenyekre.
 - hibakereső verseny

Biztosítjuk a tanórán kívüli nevelés számára a szakmai és anyagi feltételeket. Azaz a legrátermettebb kollégákat felkérjük, hogy gazdagítsák a tanórán kívüli programok kínálatát

és költségvetési források mellett, keressük a pályázati és szponzori lehetőségeket. Célunk, hogy a tanórák és a tanítás után is jól érezzék magukat a diákok az iskola falai között, és tartalmas szórakozást, kikapcsolódást találjanak a Patakyban.

Mindennapos testnevelés az iskolában

A testnevelés órák lebonyolítása komoly feladat elé állítja az iskolát. A téli hónapokban csak a tornateremre, a tornaszobára és a kondi teremre számíthatunk biztosan, de minden lehetőséget megkeresünk, új kapcsolatokat építünk, és változatos programokat szervezünk, hogy megmozgassuk diákjainkat. Az egyesületben igazoltan sportoló tanulók esetében az iskola a jogszabályi lehetőségekkel élve heti legfeljebb két testnevelésóra alól felmentést biztosít, az egyesületi edzéseken való részvétel beszámításával. Ugyanakkor számukra is kötelező legalább három tanórai testnevelési foglalkozáson részt venniük, biztosítva ezzel az iskolai közösséghez való kapcsolódást, az egységes követelmények teljesítését és a tanórai testnevelés nevelési–pedagógiai céljainak megvalósulását. A felmentéseket a testnevelő tanárok bírálják el és az igazgató hagyja jóvá.

A délutáni és a hétvégi programok, sportkörök kínálatának kialakításakor a tanulói igényeket figyelembe vesszük és sportágak iránti érdeklődést felmérjük. Ezek a következők:

- kosárlabda,
- labdarúgás,
- rekreációs torna,
- kerékpározás,
- természetjárás.
- sakk és gó

A mindennapos testnevelés megvalósítása az intézmény adottságaihoz, a tanulók életkori sajátosságaihoz és a képzési szerkezethez igazodva történik. A kötelező testnevelésórák egy része hagyományos tanórai keretek között, tornateremben vagy szabadtéri sportlétesítményekben valósul meg, míg további alkalmak sportköri foglalkozások, szabadtéri mozgásformák, valamint rekreációs és egészségfejlesztő jellegű programok keretében kerülnek megszervezésre. A gyakorlatorientált szakmai képzéshez illeszkedve hangsúlyt kap a mozgás gazdag életmód kialakítása, a fizikai állóképesség fejlesztése és a munkavégzéshez szükséges egészségtudatos szemlélet erősítése.

5.3.1 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Annak ellenére, hogy intézményünk nem nemzetiségi nevelést folytató intézmény, kiemelt fontosságúnak tartjuk, hogy tanulóink megismerkedjenek a hazánkban és környezetünkben élő nemzetiségek kultúrájával, hagyományaival és értékeivel. A nemzetiségi kultúra

bemutatása elsősorban tantárgyközi megközelítésben valósul meg, különösen a történelem, a magyar nyelv és irodalom, az állampolgári ismeretek, valamint az osztályfőnöki órák keretében. A tanulók ismereteket szereznek a különböző nemzetiségek történelméről, nyelvi és kulturális sajátosságairól, hagyományairól, népszokásairól és ünnepeiről. Az intézmény a tanórai feldolgozást tanórán kívüli tevékenységekkel egészíti ki, lehetőséget biztosítva kulturális rendezvényeken, projektnapokon, témaheteken, helytörténeti foglalkozásokon, múzeumlátogatásokon és ismeretterjesztő előadásokon való részvételre. A tananyagok és programok megvalósítása hozzájárul a tanulók szociális és állampolgári kompetenciáinak fejlesztéséhez, erősíti az empátiát, a toleranciát és az együttműködési készséget. Intézményünk ezzel olyan nyitott szemléletű, felelősen gondolkodó fiatalok nevelését támogatja, akik tiszteletben tartják a helyi közösségek hagyományait, és képesek a kulturálisan sokszínű társadalmi környezetben felelősen és eredményesen helytállni.

6. Kétszintű érettségi vizsga

6.1 Általános elvek

Az érettségi vizsga a technikumban két lépésben történik.

Az érettségi vizsga a magyar oktatásban egyre inkább általánossá válik, és egyre többen jutnak el a középfokú oktatás e nagy hagyományú zárókövéhez, és a felsőfokú továbbtanulás küszöbéhez. 2005-től az érettségi vizsgákat a 100/1997.(VI.13.) kormányrendelet alapján szervezzük és bonyolítjuk le. Az új vizsga sikeres előkészítése és lebonyolítása érdekében már a beiskolázás előtt részletesen tájékoztattuk és azóta is folyamatosan tájékoztatjuk a hozzánk jelentkező, illetve a már nálunk tanulókat az érettségi lehetőségeiről és feltételeiről. A vizsga egységes, ugyanaz az Nkt. szabályozás vonatkozik mind a technikumra, mind a gimnáziumra. Ugyanolyan követelmények szerint zajlik a közismereti tárgyakból. Ugyanúgy lehet kétszintű vizsgából választani, illetve előrehozott vizsgát tenni mindkét iskolatípusban.

A különbség pusztán a lebonyolítás ütemezésében van.

Az érettségi vizsga a technikumban a tizenharmadik évfolyam végén vagy négy kötelező érettségi vizsgatárgy – azt megelőzően – előre hozott érettségi vizsgaként tehető le.

A szakmai vizsgája - mely a tanulók számára az ötödik tárgyat jelenti emelt szintű vizsgának számít.

Az érettségi bizonyítványt a tanuló a szakmai vizsgáról kiállított oklevéllel, illetve szakmai bizonyítvánnyal együtt kaphatja meg a 13. tanévet követő érettségi vizsgaidőszakban.

Az érettségi vizsga tantárgyai

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza, melyet a 19/2016-os EMMI rendelet kiegészített, illetve módosított.

Az érettségi vizsgán minden tanulónak legalább öt tantárgyból kell vizsgát tennie. Ezek közül az alábbi öt mindenkire kötelező:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelv – a Patakyban ez az angol nyelv
- szakmai vizsga

Technikumban a tanulók az alábbi tantárgyakból választhatnak esetleg hatodik vagy további vizsgatárgyat:

- fizika
- Digitális kultúra
- testnevelés.

6.2 Középszintű érettségi vizsga

A középszintű érettségi vizsga színtere a technikumunk. Az írásbeli feladatlapot és a javítási útmutatót központilag állítják össze, a javítás és az értékelés azonban az iskola feladata. Az előző évekhez hasonlóan a tanuló saját tanára javítja és értékeli a dolgozatokat. A szóbeli vizsgák lebonyolítása is az utóbbi évek gyakorlata szerint a KH által kijelölt elnök és az iskolában megalakított érettségi bizottság előtt zajlik. A szóbeli tételeket az iskolánk munkaközösségei – a tantárgyi követelményekben megfogalmazott tananyagból – állítják össze. Tájékoztatásul az egyes tantárgyak középszintű szóbeli érettségi vizsga témakörei e szakmai program mellékletében olvashatók.

Középszintű érettségi témakörei:

A középszintű érettségi vizsga aktuális témakörei az egyes érettségi vizsgatantárgyakból a https://www.oktatas.hu/koznevels/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak oldalon megtalálhatók. Az iskola középszintű érettségi témaköreit vállalt tantárgyakból a Szakmai Program melléklete tartalmazza.

6.3 Emelt szintű érettségi vizsga

Biztosítjuk minden tanulónk számára a képességeiknek és ambíciójuknak megfelelően az emelt szintű felkészülést.

Az alábbi tantárgyakból kínál emelt szintű felkészítést:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika,
- történelem
- angol nyelv,
- fizika,
- Digitális kultúra

Az emelt szintű felkészítés nem korrepetálás. Itt a tananyag és a tantárgyi követelmények is nagyobbak és feldolgozás szintje is mélyebb. Elsődleges cél a továbbtanuláshoz szükséges többlettudás elmélyítése és esetleg többlet pontok szerzése a felsőfokú felvételihez. A tanuló a középiskola utolsó tanévében február hónapban jelentkezik érettségi vizsgára. Jelzi, ha hatodik vagy további vizsgatárgyat kíván felvenni, illetve melyik tantárgyból kíván emelt szintű vizsgát tenni. Ez a választás független attól, hogy mely tantárgyakból vett részt emelt szintű felkészítésen.

Az emelt szintű vizsga nagyobb tananyagból, magasabb tudásszintet feltételezve szintén központilag összeállított feladatsor. Az emelt szintű írásbelit a tanuló külső vizsgaközpontokban írja meg. Ezeket a dolgozatokat az iskolától független értékelők javítják és a szóbeli vizsgák is az iskolától független, tantárgyanként szervezett, három fős vizsgabizottságok előtt zajlanak. Mind a közép, mind az emelt szintű vizsgán a tanuló különböző vizsgarészekben nyújtott eredményét először pontszámokkal minősítik, majd az összeadott pontszámokat átváltják százalékra, illetve hagyományos osztályzatokban is kifejezik.

6.5 Előrehozott érettségi vizsga

A szakképzési törvény végrehajtási rendelet 258. §-a értelmében a magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem tantárgyakból előrehozott érettségi vizsga legkorábban a tizenkettedik évfolyam május – júniusi vizsgaidőszakában, bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában tehető az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.

Minden tanulónak biztosítjuk a kötelező érettségi tantárgyakból az előrehozott vizsgára történő felkészítést. Javasolt az előrehozott érettségi vizsgákat legkésőbb a tizenkettedik évfolyam május – júniusi vizsgaidőszakában letenni.

A technikumi oktatás során a 12. évfolyam végén letett angol nyelv, magyar, matematika és történelem vizsga előrehozott vizsgának számít.

Az előrehozott érettségi vizsga a tantárgyi követelmények teljesítése után tehető, adott esetben a még nem tanult tananyagrészekből sikeres osztályozó vizsgát kell tenni.

Angol nyelvből iskolánk diákjait a 12. tanév végére az Európa Tanács által jóváhagyott Közös Európai Referenciakeret (KER) alapján a B2-es szintű nyelvtudásra készítjük fel, de ez nem befolyásolja, hogy a tanuló milyen szintű érettségi vizsgára jelentkezik.

Az angol nyelvből letett előrehozott középszintű érettségi vizsga a szakmai angol nyelvi órákon való további részvétel alól nem mentesít.

Szakmai vizsga csak a 13. évfolyam végén a szakirányú oktatás befejezését követően tehető.

6.6 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

6.6.1 Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások formái

A tanuló felkészülésének és tudásának ellenőrzése és értékelése során figyelemmel vagyunk az életkori sajátosságokból adódó terhelési korlátokra, ezért rögzítjük az egyes dolgozatok jellegét és megíratásának formáit. Az iskolánkban az alábbi írásbeli beszámolókat különböztetjük meg:

Témazáró dolgozat, mely a tananyag egy nagyobb, önálló részét fogja át A témazáró dolgozat megírásának időpontját az oktató egy héttel előre közli a diákokkal.

Dolgozat, mely a tantárgy 3-4 hetes anyagának összefoglaló értékelése. A dolgozatot az előző tanórán, de minimum az előző napon bejelenti az oktató.

Röpdolgozat, kisdolgozat, írásbeli felelés, mely a tananyag közelmúltban tanult részének számonkérése. Ez a dolgozattípus legfeljebb 25 perc időtartamú, tehát a kérdések, feladatok mennyisége is ehhez igazodik. A röpdolgozatot írók számát az oktató határozza meg, ezt a dolgozattípust nem kell előre bejelenteni. Ezen dolgozatok érdemjegyét önállóan, vagy több röpdolgozat átlagaként írhatja be az oktató a naplóba.

A tanuló egy nap legfeljebb 3 dolgozat írására, vagy felelésre kötelezhető.

A megíratott dolgozatokat 2 héten belül a tanulóknak kijavítva ki kell osztani és a naplóba be kell vezetni az érdemjegyeket. Ajánlott a kijavított dolgozatok tanulókkal való elemző áttekintése, hogy ezzel fejlesszük a tanulók helyes önértékelését. Kettő hét utáni kijavítás esetén a tanuló kérheti, hogy a számára nem kívánatos érdemjegy ne kerüljön be a naplóba.

Az évfolyam szintű felmérők, próba-érettségik, országos kompetenciamérések rendjét, idejét a „Tanév helyi rendje” tartalmazza. A szaktantárgyi követelményszintek, terhelések kialakítása során ezeket az oktatóknak figyelembe kell venniük.

A szóbeli számonkérés (feleltetés) tartalmilag az utolsó két-három tanóra tananyagára, az ott elhangzott magyarázatokra, valamint a kapcsolódó otthoni feladatokra épüljön. A folyamat során kiemelt figyelmet kell fordítani a szakmai terminológia pontos használatára, az összefüggések logikus feltárására és a megszerzett tudás alkalmazóképes szintjének vizsgálatára. A feleltetés teljes időtartama – a kérdések megfogalmazásától az értékelésig – nem haladhatja meg a 10 percet. A kérdések elhangzását követően a tanuló számára rövid gondolkodási idő biztosítható, azonban elvárás a lényegre törő és strukturált válaszadás. Az oktató segítő kérdésekkel irányíthatja a kifejtést, amennyiben a tanuló elakad. A felelet végén az érdemjegyet minden esetben indokolni kell, rávilágítva a tanuló erős pontjaira és a fejlesztendő területekre.

A gyakorlati órák keretében megvalósuló ellenőrzéseknek és számonkéréseknek szervesen illeszkedniük kell a Képzési és Kimeneti Követelményekben (KKK) rögzített kompetenciaszintekhez. A feladatok kijelölése során elsődleges szempont, hogy azok a meghatározott tananyagelemek elsajátítására és alkalmazására fókuszáljanak, biztosítva a tanulók szakmai fejlődésének mérhetőségét. A feladat meghatározásoknak minden esetben egyértelműnek, pontosnak és jól körülhatároltnak kell lenniük, hogy a tanulók számára transzparens legyen az elvárás-rendszer. A gyakorlati tevékenység központi eleme a produktumorientáltság: a tanulóknak – az adott feladat jellegétől függően egyénileg vagy projektalapú csoportmunkában – egy konkrét, működőképes végeredményt (például konfigurált hálózati szegmenst, szoftvermodult vagy távközlési mérési jegyzőkönyvet) kell előállítaniuk.

6.6.2 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok

A tananyag elsajátításához szükséges gyakorló feladatok minden órán feladhatók és ezek a következő tanóra b e m u t a t a n d ó k. Ezek megoldási ideje egy átlagos tanuló számára nem haladhatja meg a fél óra időtartamot. A gyakorló feladat meglétét az oktató ellenőrizheti, és a munkát értékelheti. A szaktárgyra vonatkozó értékelés elveit a tanulókkal a tanév elején előre közölni kell és ezt a tanulók a munkafüzetükben rögzítik.

Házi dolgozatnak tekintjük, azt a nagyobb terjedelmű írásbeli feladatot, mely elkészítéséhez legalább egy hetes határidőt szab az oktató. Ennek elkészítési ideje egy átlagos tanuló számára nem haladhatja meg a négy órát. Ilyen típusú feladat magyarból három, a többi tantárgyból félévente egy íratható.

Memoriternek tekintjük, azt a magyar irodalomból föl adott szövegrészt, vagy verset, melyet a tanuló n a k szó szerint kell megtanulnia. Egy tanévben legfeljebb 100-300 sort kell (az évfolyamtól függően) ilyen formában megtanulni. A megtanulás határideje kb. 40 sor esetén egy hét ill. a határidő ehhez hasonlóan, arányosan igazodik a vers méretéhez.

Kötelező olvasmányok, melyek a tantervi utasításnak megfelelően az adott szaktárgyhoz kapcsolódnak, ezek címét és elolvasásuk határidejét a tanév elején a tanulókkal ismertetni kell.

Az érettségi tételek kidolgozása ugyan nem kötelező, de mindenképpen ajánlott. Célszerű a kidolgozott tételek bemutatása és azok kiegészítése az oktatói útmutatók alapján.

6.6.3 Értékelés diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A diagnosztikus értékelés elsődleges célja a tanulók előzetes tudásának, képességeinek és készségeinek feltérképezése, azaz a tanulási folyamat kiindulási állapotának meghatározása. Az értékelés ezen formája az „induló” tudásszint megismerését szolgálja, és elsősorban az oktató tájékozódását segíti. Diagnosztikus értékelésre kerül sor különösen akkor, amikor az oktató új tanuló csoportot vesz át, illetve egy új tananyag rész vagy szakmai tartalom feldolgozásának megkezdésekor, amennyiben nem egyértelmű, hogy a tanulók rendelkeznek-e a tovább lépéshez szükséges alapozó ismeretekkel. Az így nyert információk alapján az oktató képes a tananyag feldolgozásának ütemét, módszereit és eszközeit a tanuló csoport sajátosságaihoz igazítani. A diagnosztikus értékelés során adott visszajelzés nem minősítő jellegű, nem jár érdemjeggyel, kizárólag a tanulási folyamat tervezését és megalapozását szolgálja.

Eszközei lehetnek:

- tudásszintmérő feladatlap,
- teszt,
- interaktív feladatok
- stb.

A formatív értékelés célja a tanulók tanulási folyamatának folyamatos támogatása és fejlesztése a tananyag feldolgozása során. Ez az értékelési forma rendszeres visszajelzést nyújt a tanulók számára arról, hogy teljesítményük mennyiben felel meg az adott tantárgyi és szakmai követelményeknek, továbbá iránymutatást ad a tovább lépéshez és a fejlődéshez. A formatív értékelés egyúttal az oktató számára is fontos információkat szolgáltat a tanítási

módszerek és eszközök hatékonyságáról, lehetőséget biztosítva a pedagógiai munka folyamatos korrekciójára. Az értékelés ebben a formában elsősorban fejlesztő jellegű: nem ítélkező, hanem támogató, irányító szerepet tölt be. A formatív értékelés során adott érdemjegy – amennyiben megjelenik – nem kizárólag minősítő funkciót lát el, hanem a tanuló fejlődését segítő visszajelzésként értelmezendő. Az értékelés eredményei a szülők számára is képet adnak a tanuló előrehaladásáról és a tantárgyi elvárásokhoz viszonyított teljesítményéről.

Eszközei lehetnek:

- feladatlap,
- röpdolgozat,
- teszt,
- szóbeli felelet,
- gyakorlati feladat,
- interaktív feladatok,
- projektfeladat előrehaladásának értékelése,
- folyamatos megfigyelés,
- egyéni megbeszélések,
- tanulói önértékelés,
- stb.

A szummatív értékelés célja annak összegző minősítése, hogy a tanuló egy adott tanulmányi szakasz, témakör, modul vagy tanév végén milyen mértékben teljesítette a meghatározott tanulmányi és szakmai követelményeket. Ez az értékelési forma elsősorban minősítő jellegű, és alkalmas a tanulói teljesítmény dokumentálására. A szummatív értékelés eredményei alapján kerül sor az érdemjegyek megállapítására, amelyek a tanuló tanulmányi előmenetelének hivatalos részét képezik, és alapot szolgáltatnak a továbblépéshez, illetve az egyes képzési szakaszok lezárásához.

Eszközei lehetnek:

- írásbeli feladatok,
- interaktív, digitális feladatok,
- előadás,
- beszámoló,
- projektfeladat bemutatása,
- portfólió,
- stb.

Az ötjegyű értékskálán az alábbi tantárgyi osztályzatokat, érdemjegyeket kaphatja a tanuló:

- **jeles (5)** aki jól elsajátította az ismeretanyagot, és azt önállóan tudja alkalmazni
- **jó (4)** aki jól elsajátította az ismeretanyagot, de alkalmazása során kisebb oktatói segítségre van szüksége
- **közepes (3)** aki pontatlanul sajátította el az ismeretanyagot, alkalmazásában oktatói segítségre van szüksége.
- **elégséges (2)** akinek tudásában nagyobb hiányosságok fedezhetők fel és csak nagyobb oktatói segítséggel képes az ismeretanyag alkalmazására.
- **elégtelen (1)** akinek tudásában súlyos hiányosságok tapasztalhatók és oktatói segítséggel sem képes az ismeretek alkalmazására.

Fontos, hogy az oktató ne csak az abszolút tudásszinteket vegye figyelembe, hanem a tanulók egymás közötti relatív különbségeit is igyekezzen kifejezni az értékelés során.

Az érdemjegyek megállapítása oktatói feladatkör, melynek alapja a tanulói teljesítmények folyamatos követése, értékelése. Az osztályzatokat szóbeli felelés, írásbeli iskolai dolgozat, egyéb írásbeli munka, vagy az órai aktivitás alapján kaphat a tanuló. Így az oktató a lehetséges formák kombinációját választva teljesebb kép alapján értékelheti a tanulót. Az osztályzatok száma legyen arányban az oktatott tantárgy óraszámával, és egyenletesen kövesse a félév folyamán a tanuló munkáját. Az érdemjegyeket az osztálynaplóban rögzítjük. Az oktató feladata, hogy a várható elégtelen félévi, év végi eredményről a szülőt a KRÉTA tanulmányi rendszeren keresztül értesítse.

Az osztályzatok súlyozása az E-KRÉTA tanulmányi rendszerben

A differenciált értékelést segítő "eszközként" az e-KRÉTA tanulmányi rendszerben adható osztályzatokhoz a következő súlyozást javasoljuk:

- Írásbeli témazáró dolgozat - 200%
- Írásbeli röpdolgozat - 50%
- Szóbeli felelet - 100%
- Beszámoló írásbeli - 100%
- Gyakorlati feladat - 150%
- Kis-érettségi - 200%
- Házi feladat - 50%
- Házi dolgozat - 100%
- Projektmunka - 50%
- Órai munka - 50%
- Másik intézményből hozott értékelés – 100%
- Órai feladat – 100%
- E-learning feladat – 100%
- Teszt feladat – 100%
- Feladatlap – 100%

Az oktató az érdemjegy típusát a fenti súlyozás és a számonkérés jellege alapján szabadon ítéli meg.

6.6.4 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az adott évfolyam teljesítésére a tanulóknak egy tanév áll rendelkezésére, amely során a tanulók az előírt tantárgyi követelményeket kell, hogy teljesítsék.

A tanulói teljesítményt a tanítási év végén osztályzattal minősítjük. Az év végi osztályzatot az évközben kapott érdemjegyek alapján kell meghatározni. A tanuló teljesítményét az 1-5 osztályzati skálán értékeljük, ezek részletesen az előző pontban megtalálhatók.

A félévi és az év végi eredmény közelítse a megszerzett osztályzatok átlagát. Ha az oktató jelentősen eltér a – tanuló kárára – az évközi osztályzataitól az év végi jegy megállapítása során, az oktatótestület kérheti az érintett kolléga indoklását, és ha azt a szavazáson nem fogadja el, új osztályzatot állapíthat meg.

A tanuló év végi osztályzatai alapján az oktatótestület dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Ha a tanuló 1 vagy 2 vagy 3 tárgyból elégtelen osztályzatot kapott az oktatótestület a döntési jogát átruházza a javítóvizsga-bizottságára, amely az esetleges elégtelen minősítésről bizottsági döntést hoz. A bizottság 3 fős, tagjai 2 szaktanár és az igazgató vagy igazgatóhelyettes.

Ha a tanuló háromnál több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, akkor tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Az oktatótestület nem javasolja az évismétlést, ha tanulmányi okokból erre már másodszor kerülne sor. Ebben az esetben iskolatípus, illetve szakmaváltást javaslunk.

A tanulók osztályozó vizsgára bocsátásáról is szavaz az oktatótestület azokban az esetekben, amikor a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen meghaladják a 250 órát, vagy az oktató kezdeményezésére, ha a tanuló az adott tantárgy óráinak 30%-át mulasztotta és az évközben szerzett érdemjegyek alapján nem értékelhető. Az osztályozó vizsga a javítóvizsgához hasonlóan zajlik.

Javasoljuk, a munkaközösségek által kidolgozott minimál tesztek alkalmazását, mellyel az év végi bukások szakmai kontrollját erősíthetjük. A tanulói munka azonos mércével történő értékelése fontos eleme az oktatói munkánknak, hiszen ez biztosítja a diagnosztikai értékelés és a folyamat-elemzés lehetőségét.

6.6.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A sajátos nevelési igényű tanulók integrációja során arra törekszünk, hogy ne egyszerű beiratkozás legyen a tanuló belépése a Patakyba, hanem egy befogadás. Nemcsak a fogyatékos gyermeknek kell alkalmazkodni az iskolában folyó gyakorlathoz, hanem az iskolának is a gyermek gondjaihoz. Az oktatónak előre tudnia kell, hogy milyen problémákkal élő tanulókkal dolgozik együtt. Valódi befogadás csak így valósulhat meg.

Az informatika és távközlés ágazatban nincs pályaalkalmassági vizsga, de a munka jellege miatt nem vállalhatjuk fel akár milyen fogyatékossgal küzdő tanuló felvételét. Az elmúlt évek gyakorlata azt mutatta, hogy gyengén halló tanulóinkkal sikeresen tudtuk teljesíteni a képzést.

Persze ez merőben más pedagógiai szemléletet feltételez, mint ami az előző évtizedek gyakorlata volt. A legfontosabb az egyéni differenciálás. Az oktató minden gyermekben a speciálisat, a rá jellemző egyedi sajátosságokat keresi és látja meg. Természetesnek veszi,

hogy a legtöbb gyermeknek valamikor, valamilyen témában tartósan vagy csak rövidebb ideig tanulási nehézségei támadhatnak, vagyis a tanulási nehézségeket a tanulási folyamat természetes velejárójának kezeli, s nem feltétlenül a gyermekben magában keresi a hátráltató okokat. Az egyéniesített segítséget minden gyermeknek meg kell adni, ill. minden gyermeket képességei szerint kell terhelni. Nem célravezető a mindenáron az átlagoshoz igazodó, metronóm ütemet diktáló tanítási, fejlesztési stílus.

A tanulót jól ismerő befogadó oktató eszköztára gazdag, az oktató képes:

- a tanítási program változatos feldolgozására,
- a gyermekek sokoldalú tevékenykedtetésére,
- a tananyag differenciált feldolgozására,
- az egyéni tanulás stílus és ütem tekintetbe vételével kiszabott, vagy éppen a gyermekek által önállóan kiválasztott feladatokra,
- a teljesítményszintek széles sávjának elfogadására,
- az oktatói irányítás mellett az együttműködő tanulásra, azaz a gyermeki pármunka és csoportmunka, valamint az egyéni feladatmegoldások gyakori alkalmazására.

7. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Az iskola nevelő-oktató munkájának fontos eleme a tanulók teljesítményének és közösségi tevékenységének elismerése. A jutalmazás célja a példamutató magatartás, a kiemelkedő tanulmányi eredmény és a közösségi felelősségvállalás megerősítése.

Dicséretben vagy jutalmazásban részesülhet az a tanuló, aki képességeihez mérten:

- tanulmányi munkáját folyamatosan kiemelkedő színvonalon végzi,
- kitartó, szorgalmas, fegyelmezett vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít,
- iskolai, illetve iskolán kívüli tantárgyi, kulturális vagy sportversenyeken eredményesen szerepel, és ezzel hozzájárul az intézmény jó hírnevének erősítéséhez.

Az iskolai jutalmazás formái:

- oktatói dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- oktatótestületi dicséret,
- tárgyjutalom,
- a „Kiválók könyvébe” való bekerülés.

„Kiválók könyve”

Az iskola hagyományainak megfelelően az oktatótestület – az osztályfőnökök javaslata alapján – minden tanév végén kiválasztja a végzős évfolyam azon egy, legfeljebb két tanulóját, akik az öt tanéven át tartó képzés során kimagasló tanulmányi teljesítményt

nyújtottak, és példamutató magatartásukkal hozzájárultak az iskola szellemiségének erősítéséhez.

A méltónak ítélt diák(ok) neve bekerül az intézmény díszes borítású *Kiválók könyvébe*, amely minden tanév végén egy új oldallal gyarapodik. A kiválasztott tanuló a ballagási ünnepség keretében saját kezű aláírásával látja el nevét tartalmazó oldalát, ezzel ünnepélyesen megörökítve teljesítményét.

8. A NAT alapelvei és kompetencia alapú oktatás

Iskolánkban kiemelt feladatként kezeljük a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendeletben megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztését.

A NAT-ban megfogalmazott nevelési és oktatási célok a következők:

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A kulcskompetenciák fejlesztésének célja, hogy a diákok társadalmi szempontból értékes, hasznosítható tudásra tegyenek szert, felkészüljenek a munkaerőpiac változó körülményeihez való alkalmazkodásra, hogy megállják helyüket a mindennapokban, készek legyenek új ismeretek befogadására. Célunk az értelmes, megértett, átélt tudás, hisz pusztán a tananyag reprodukálására korlátozódó tudás nem segíti az egyént önmaga fejlesztésében, személyisége kiteljesítésében. Elkülönítjük a műveltség (literacy) és a kompetencia (competence) fogalmát. A műveltség a kulturális beágyazottsággal, társadalmi meghatározottsággal függ össze, míg a kompetencia pszichikus folyamat, az értelmi képességek szerveződésével a középpontban: a képességek és készségek rendszerré szerveződését jelenti. Itt nem az iskolai kontextusban

megtanultak reprodukálásáról van szó. Ebből következik, hogy valamilyen szinten mindenki rendelkezik kompetenciákkal, ezek fejlesztését erősen befolyásolja az életkor, míg a műveltségmegszerzéséhez az adott kultúrában való részvételre van szükség.

Olyan hatékony oktatásra törekszünk, hogy diákjaink felkészüljenek a life-long learning, az élethosszig tartó tanulás kihívásaira. Célunk a társadalmi-gazdasági változások, igények rugalmas követése. A mai világban az boldogul jobban, aki bízik magában, véleményt alkot a körülötte lévő világról, és önálló döntéseket képes hozni.

Ezen kompetenciák nem egyetlen tantárgy tanulása alapján alakulnak ki, hanem számos iskolai tevékenység során fejleszthetőek, ezért iskolánk ezen kompetenciák fejlesztését is célul tűzi ki.

A korábban jellemző frontális és zömmel lexikális ismeretközlő eljárásokat felváltjuk az kompetenciaalapú nevelési, oktatási módszerek körével. Fejlesztjük az értő olvasás, a számolási és matematikai készségeket, az idegen nyelv és a szociális kompetenciákat.

9. Képzési program

9.1 A technikai szakképzés szerkezete

A Pataky Technikumban a szakmai képzés a Szakképzésről szóló a 2019. évi LXXX. törvény alapján folyik. Ez kimondja:

„1. § [A szakképzés feladata]

A szakképzés feladata a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés és az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése. A szakképzés és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei.”

A technikum feladata az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára történő felkészítés, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítése. A szakmai képzés az Informatikai és távközlési ágazat szakmaterületén folyik. A szakmai alapozás a 9-10. évfolyamon az ágazatunk szakmai alapismereteit adja át a tanulóinknak. Ez a szakasz a 10. év végén szakmai alapvizsgával zárul. A második szakasz (11.-13. évfolyam) már a konkrét szakma speciális ismereteit tartalmazza.

Ebben a szakaszban a lehetőségekkel élve, már duális képzésben is részt vesznek tanulóink. Ez lehetőséget ad arra, hogy tanulóink valós gazdasági környezetben szerezzenek napra kész szakmai ismereteket.

9.2 Szakmai irányaink

A technikumunk szakmai programját a szakmai tapasztalataink, múltunk, a gazdasági, társadalmi igények és a jogszabályi háttér határozza meg. Ez utóbbiak

- a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről, illetve a törvény kapcsán létrejött program tantervek,
- a szakképzési törvény módosítása.
- az 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a törvény végrehajtásáról.

A szakképzésért az iskola önállóan felelős, a szakmai alapozástól kezdődően a szakirányú oktatás befejezéséig. A szakirányú képzésbe bekapcsolódhat külső, a szakképzés szempontjából érdekel gazdasági szervezet duális partnerként.

Szakmai kínálatunkat:

- Informatika és távközlés ágazatban
 - 50612-12-01 infokommunikációs hálózatepítő és üzemeltető technikus
 - 50612-12-02 informatikai rendszer és alkalmazás üzemeltető technikus
 - 50613-12-03 szoftverfejlesztő és -tesztelő (a szakirányú képzés 2026. szeptemberétől indul))

Elsődleges szakmai feladatunk a fenti ágazatban a széleskörű, magas színvonalú és korszerű alapozó képzés megszervezése, biztosítása és a szakmai vizsgára való felkészítés.

Fontos célja a szakmai képzésnek a munkakör betöltésére alkalmas ismeretek átadása. Fontos követelmény, hogy a tananyag feldolgozása lehetőséget adjon a tanulók tapasztalatainak rendszerezésére, értékelésére, elemzésére. Keltse fel az érdeklődést az elméleti alapok iránt, mutassa be a különböző munkakörökben végzett munkatevékenységeket, járuljon hozzá a tanulók egyéni életpályájának reális megtervezéséhez. Alakítsa ki a műszaki foglalkozásokat megalapozó természettudományi szemléletet, készítsen fel a gyakorlatai munkára. A természettudományi tantárgyak tananyagára építve fejlessze, formálja a tanulók műszaki szemléletét. Fejlessze a tanulók kreativitását, logikus gondolkodását, célirányos műszaki feladatmegoldó képességét. Tegye képessé a tanulókat az ok-okozati összefüggések feltárására. Alakítsa ki a tanulóknál a pontos és minőségi munkavégzés igényét, a környezettel szembeni felelősségérzetet, a lényegmegragadó képességet és a berendezések, eszközök szakszerű, gondos használatának, kezelésének igényét.

A képzések szervezésben és a lebonyolításban technikumunk önállóan működik.

Az iskola a szakmai képzését a képzési és kimeneti követelmények (KKK) alapján végzi. Ennek megfelelően a tanulók szakmai vizsgát tesznek, amely vizsga az érettségi része és technikus munkakör betöltésére jogosít.

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – az alábbi táblázatok tartalmazzák. A szakképző intézmény a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokat fogalmaz meg.

Az elmélet és a gyakorlat óraszámait a dokumentumban nem kerülnek élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek hány százalékát oktatjuk gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.). Ez az adott tantárgy egészének gyakorlati igényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására. A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire való tekintettel – ajánlás.

Az IKK ajánlását követve a programtantervben (PTT) megadott tantárgy nevek és azok évfolyamonkénti rendje az alábbi táblázatokban követhetők.

Távokzlás orientáció tantárgy a nappali 5 évfolyamos képzésben

A tantárgy célja:

Intézményünkben elérhető 3 szakma közül egyedül az Infokommunikációs hálózatépítő és -üzemeltető technikus szakma tartalmait méri elégtelen mértékben az ágazati alapvizsga. A 10. évfolyam végén és a szakmai oktatás kezdetével a tanulónak szakmát kell választaniuk. Ezt számszerű és szóbeli értékelés alapján lehet érdemben segíteni, a tanulókat a számukra legmegfelelőbb irányba orientálni.

Az ágazati alapvizsga tartalma egyrészt kötött, másrészt így is eléggé komplex, sok terhet ró a diákságra. Így az nem megoldás, hogy ezzel egy időben, vagy ezt kiegészítve mérnénk meg ezen terület irányába a tehetséget, tudást és elkötelezettséget.

Emellett a mostanra ajánlássá visszaminősített Programtanterv sem súlyozza felül a távokzlási - elektrotechnikai tartalmakat az első két tanévben.

A fentiek miatt indokolt egy új tantárgy bevezetése minden 9. és 10. évfolyamra járó tanuló számára.

A távközlés orientáció tantárgy témakörei:

- elektrotechnikai/elektronikai alapfogalmak és gyakorlati jelentésük
 - áram
 - feszültség
 - ellenállás
 - teljesítmény
 - csomópont és hurok fogalma
 - frekvencia
- matematikai alapok megerősítése
 - törtek
 - nagyságrendek, normál alak
 - mértékegységek
 - időfüggvény fogalma
 - linearitás / nemlinearitás mibenléte
- körvonalakban mi a távközlés
 - vezetékes és vezeték nélküli információ továbbítás mibenléte
 - gyakorlati alkalmazási területek (pl. rádiótelefonía, információs csatornák, műholdas hírközlés, internet elosztása, rádiós távvezérlési feladatok)
 - hang és képi információ továbbítása, tárolása, feldolgozása
- hardverközeli programozás és (elektro) mechanikai szerelés
 - arduino / raspberry / esp32, stb.
 - értékek behívása, megmérése, pl. hőmérséklet mérés
 - duális képzőhelyi igények (BH)
 - csatlakozók, sorkapcsok, kábelek szerelése
 - alapvető forrasztási feladatok

Az ajánlott Programtantervek (PTT) az <https://akkreditativizsgaztatas.ikk.hu/kkk-ptt> oldalon található meg.

9.3 Technikumi óra terv 5 éves nappali képzési formában

Informatika és távközlés ágazat szakmai tantárgyai:

50612 12 01 Infokommunikációs hálózatépítő és -üzemeltető technikus

Heti óraszámok évfolyamonként						
Évfolyam:		9.	10.	11.	12.	13.
Tanítási hetek száma:		36	36	36	31/36	31
Rendelkezésre álló szakmai órakeret:		7	9	14	14	24
Szakmai oktatás	Kerettantervi/PPT tantárgy elnevezés	Tantárgy	óra	óra	óra	óra
	Munkavállalói ismeretek (e: 100%)	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0
	Munkavállalói idegen nyelv (e: 100%)	Munkavállalói angol nyelv	0	0	0	2
	Informatikai és távközlési alapok I. (e: 20%; gy: 80%)	Informatikai és távközlési alapok I.	2	0	0	0
	Informatikai és távközlési alapok II. (e: 40%; gy: 60%)	Informatikai és távközlési alapok II.	0	3	0	0
	Programozási alapok (e: 20%; gy: 80%)	Programozási alapok	2	2	0	0
	IKT projektmunka I. (e: 20%; gy: 80%)	IKT projektmunka I.	1,5	2	0	0
	IKT projektmunka II. (e: 20%; gy: 80%)	IKT projektmunka II.	0	0	3	3
		Távközlés orientáció	2	2	0	0
	Elektrotechnika (e: 50%; gy: 50%)					
	Távközlési elektronika (e: 40%; gy: 60%)	Távközlés	0	0	8	7
	Távközlési ismeretek (e: 40%; gy: 60%)					
	IP-hálózatok (e: 30%; gy: 70%)	IP-hálózatok	0	0	3	4
	Optikai hálózatok szerelése és mérése (e: 40%; gy: 60%)	Optikai hálózatok szerelése és mérése	0	0	0	6
	Hálózatépítés (e: 50%; gy: 50%)	Hálózatépítés	0	0	0	2
	Rézalapú hálózatok szerelése és mérése (e: 10%; gy: 90%)	Rézalapú hálózatok szerelése és mérése	0	0	0	3
	Távközlési rendszerek (e: 50%; gy: 50%)	Távközlési rendszerek	0	0	0	5
Összes szakmai órái évfolyamonként:			8	9	14	14
						22

50612 12 02 Informatikai rendszer-és alkalmazás-üzemeltető technikus

Heti óraszámok évfolyamonként						
Évfolyam:		9.	10.	11.	12.	13.
Tanítási hetek száma:		36	36	36	31/36	31
Rendelkezésre álló szakmai órakeret:		7	9	14	14	24
Szakmai oktatás	Kerettantervi/PPT tantárgy elnevezés	Tantárgy	óra	óra	óra	óra
	Munkavállalói ismeretek (e: 100%)	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0
	Munkavállalói idegen nyelv (e: 100%)	Munkavállalói angol nyelv	0	0	0	2
	Informatikai és távközlési alapok I. (e: 20%; gy: 80%)	Informatikai és távközlési alapok I.	2	0	0	0
	Informatikai és távközlési alapok II. (e: 40%; gy: 60%)	Informatikai és távközlési alapok II.	0	3	0	0
	Programozási alapok (e: 20%; gy: 80%)	Programozási alapok	2	2	0	0
	IKT projektmunka I. (e: 20%; gy: 80%)	IKT projektmunka I.	1,5	2	0	0
		Távközlés orientáció	2	2	0	0
	IKT projektmunka II. (e: 20%; gy: 80%)	IKT projektmunka II.	0	0	3	3
	Hálózatok I. (e: 30%; gy: 70%)	Hálózatok I.	0	0	6	5
	Hálózatok II. (e: 30%; gy: 70%)	Hálózatok II.	0	0	0	10
	Hálózat programozása és IoT (e: 20%; gy: 80%)	Hálózat programozása és IoT	0	0	0	3
	Szerverek és felhőszolgáltatások (e: 20%; gy: 80%)	Szerverek és felhőszolgáltatások	0	0	0	4
	Adatbázis-kezelés I. (e: 20%; gy: 80%)	Adatbázis-kezelés I.	0	0	3	0
	Szakmai angol (e: 100%)	Szakmai angol	0	0	2	2
Összes szakmai órái évfolyamonként:			8	9	14	14
						24

9.4 A kétéves szakképző évfolyamok óratervei

Érettségivel rendelkezők számára közismereti oktatás nélküli iskolarendszerű nappali tagozatos kétéves képzési forma

Infokommunikációs hálózatépítő és üzemeltető technikus:

Szakmai tantárgyak - szakmai képzés	13.	14.	összesen
	36hét	31hét	
Munkavállalói idegen nyelv		2	2
Informatikai és távközlési alapok I.	3		3
Informatikai és távközlési alapok II.	4		4
Programozási alapok	4		4
IKT projekt munka I.	3		3
IKT projekt munka II.		8	8
Elektrotechnika	4		4
Távközlési elektronika	5		5
Távközlési ismeretek	3		3
IP hálózatok	5		5
Optikai hálózatok		8	8
Munkavállalói ismeretek	0,5		0,5
Hálózatépítés		2	2
Rézalapú hálózatok szerelése és mérése		4	4
Távközlési rendszerek		5	5
Szabadsáv	2,5	5	7,5
Összes óraszám	34	34	

Informatikai rendszer és alkalmazásüzemeltető technikus

Szakmai tantárgyak - szakmai képzés	13.	14.	összesen
	36 hét	31 hét	
Munkavállalói idegen nyelv		2	2
Informatikai és távközlési alapok I.	3		3
Informatikai és távközlési alapok II.	4		4
Programozási alapok	4		4
IKT projekt munka I.	3		3
IKT projekt munka II.		8	8
Hálózatok I.	8,5		8,5
Hálózatok II.		10,5	7
Hálózat programozása és IoT		3	3
Szerverek és felhőszolgáltatások	3	6	9
Adatbázis-kezelés I.	2		2
Szakmai angol	3		4
Munkavállalói ismeretek	0,5		0,5
Szabadsáv	3	4,5	7,5
Összes óraszám	34	34	

9.5 Esti munkarendű szakképzés

A 2020/21-es tanév választóvonal az esti munkarendű oktatásban is. Iskolánkban kis létszámú osztályban, de stabilizálódni látszik a második szakképesítését megszerezni vágyó, elsősorban informatikai érdeklődésű hallgatók érdeklődése.

E réteg vegyes előképzettséggel, de nagy motivációval vág neki a két éves szakmai képzésünknek, melyet a többség technikus oklevéllel fejez be.

Az átalakult képzési kínálatához igazodóan esti munkarendben az új Szakmajegyzékben megjelenő Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus (506121202), valamint az Infokommunikációs hálózatépítő- és üzemeltető technikus (506121201) szakmákban tervezzük az oktatást. Az új rendszerben e két szakma már azonos ágazati besorolású, ez tartalmilag megfelel az iparági trendeknek: folyamatosan bővül az IP alapú technológiák köre a klasszikus távközlési feladatok megoldásakor.

Az új szakmák nem teljesen újak, viszont ágazaton belül közel azonos alapozással indulnak. Igazi kihívást az első félév után a vonatkozó KKK alapján történő ágazati alapvizsga fogja jelenteni. Az erre történő felkészítés komoly feladatot fog jelenteni.

Az esti munkarendben a mostanra jól bejáratott rendszer szerint a vonatkozó mindenkori ptt-ben meghatározott óraszámok 55-60%-t tervezzük megtartani jelenléti formában. Alacsonyabb órásszámmal bizonyosan nem garantálható a széleskörű tudásanyag átadása, magasabb órásszámot pedig sajnos a jelentkezők nem bírnak el: rendszerint munka mellett járnak a Patakyba.

A szabályozó dokumentumok következetesen kerülnek a gyakorlati óra kifejezést, éppen ezért az elmélet/gyakorlat aránya sem fejezhető ki a régi megközelítésben. A törvényalkotó szándéka viszont deklaráltan a gyakorlatias tudás kialakítása a szakképző intézményben és duális partnerénél, így mi a jövőben is kifejezetten törekszünk a gyakorlati/gyakorlatias feladatokon keresztüli ismeretátadásra a lehető legnagyobb arányban.

Fentiek alapján heti 3 napos munkarendet igyekszünk tartani ezeknek az osztályoknak. Egy munkanapon jellegzetesen 6-7 tanórával. Ez várhatóan egy tanévre vetítve 600 kontakt tanórát jelent nagyságrendileg. A pontos óraszámok a végleges órarendekkel állnak elő.

Új elemként az oktatás ezen formájában is előtérbe kerülnek a projektszemléletű órák és a kooperációt, csoportmunkát igénylő hosszabb feladatok. Ezek tervezésénél különösen nagy figyelmet fordítunk az iparban folyamatosan megfogalmazásra kerülő igények (önálló, döntésképes munkavégzés, helyzetfelismerés, csapatmunka készség) figyelembe vételére.

A két éves képzések órásszámainak az alábbiak szerint tervezzük a vonatkozó programtantervek alapján:

Infokommunikációs hálózatépítő és – üzemeltető technikus

<u>1/13 évfolyam heti óraszámai (36hét):</u>	
Munkavállalói ismeretek	0,5
Informatikai és távközlési alapok I.	2
Informatikai és távközlési alapok II.	2
Programozási alapok	2
IKT Projektmunka I.	2
Elektrotechnika	2
Távközlési elektronika	3
Távközlési ismeretek	2
IP-hálózatok	3
Összesen	18,5

Hetente összesen: 18,5 tanóra, a tanévben 666 óra (59%).

<u>2/14 évfolyam heti óraszámai (31hét):</u>	
Munkavállalói idegen nyelv	1
IKT projektmunka II.	5
Optikai hálózatok szerelése és mérése	5
Hálózatépítés	1
Rézalapú hálózatok szerelése és mérése	3
Távközlési rendszerek	4
Összesen	19

Hetente összesen: 19 tanóra, a tanévben 589 óra (66%).

Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus

<u>1/13 évfolyam heti óraszámai (36hét):</u>	
Munkavállalói ismeretek	0,5
Informatikai és távközlési alapok I.	2
Informatikai és távközlési alapok II.	2
Programozási alapok	3
IKT Projektmunka I.	1
Hálózatok I.	5
Szerverek és felhőszolgáltatások	2
Adatbázis-kezelés	2
Szakmai angol	1
Összesen	18,5

Hetente összesen: 18,5 tanóra, a tanévben 666 óra (59%).

<u>2/14 évfolyam heti óraszámai (31hét):</u>	
Munkavállalói idegen nyelv	1
IKT projektmunka II.	4
Hálózatok II.	6
Hálózat programozása és IoT	2
Szerverek és felhőszolgáltatások	6
Szakmai angol	1
Összesen	20

Hetente összesen: 20 tanóra, a tanévben 620 óra (63%).

9.6 Saját munkavállaló képzése

A saját munkavállaló képzése esetén a képzés óratervét a tananyagtartalom megosztását a céggel, szervezettel kötött együttműködési megállapodás, vagy a közösen kidolgozott képzési program határozza meg.

9.7 Előzetes tudás beszámítása a szakmai oktatásba

A Szakképzési törvény 62. §-a értelmében a tanuló/képzésben részt vevő személy korábban megszerzett szakirányú tudása és tapasztalata a tanulmányai során beszámítható. A beszámíthatóság lehetőséget ad arra, hogy a tanuló/képzésben részt vevő előzetes tanulmányai, képesítései vagy szakmai tapasztalatai alapján mentesüljön bizonyos tantárgyak vagy gyakorlati feladatok teljesítése alól.

A beszámítás alapján a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki részszerzett, ha az adott részszerzett magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt, vagy korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit.

9.8 Vizsgák a szakképzésben

A szakképzésben szerzett ismeretanyagból két lépésben történik a beszámolás. A 10. évfolyam végén Ágazati alapvizsgát tesznek a tanulóink, majd a 13. évfolyam végén szakmai ismeretekből vizsgáznak. Esti képzési formában is hasonló az ágazati alapvizsga.

Az ágazati alapvizsga mindkét szakmánk esetében áll egy központi írásbeli vizsgából és egy helyben szervezett gyakorlati vizsgarészből. A végeredménynél meghatározó jelentőségű a hálózati és programozási ismeretek megfelelő szintje, a gyakorlati vizsgarész értékelési súlyaránya is ezt tükrözi.

Az ágazati alapvizsga teljesítése a 11. évfolyamba/szakirányú oktatási szakaszra történő továbblépés feltétele.

A vizsgák részletes leírását az IKK.hu oldalon a Képzési és kimeneti követelmények 7. és 8. fejezete tartalmazza.

A fenti szakmák Képzési és Kimeneti követelményei az alábbi oldalon találhatóak meg:

<https://akkreditaltvizsgazatas.ikk.hu/kkk-ptt>

9.8.1 A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje

A tanulók számára az Szkr. 46/A. § értelmében a szakmai vizsga előtt, a májusi hónapban legalább öt munkanap egybefüggő célirányos felkészítést biztosítunk, amely során az elsajátított ismereteket rendszerezzük és ismételjük. A felkészítés során a tanulók gyakorlati és elméleti tudását egyaránt fejlesztjük, biztosítva, hogy a szakmai vizsgán önállóan, magabiztosan és a szakmai követelményeknek megfelelően tudjanak teljesíteni. A tanulók elmélyítsék a kulcsfontosságú tananyagelemeket és lehetőséget kapjanak a hiányosságok

pótlására is. A felkészítés rendjét, beosztását az aktuális tanév vizsgarendjének és órarendjének figyelembevételével alakítjuk ki.

9.9 Projektoktatás

A szakképzés korszerűsítése és a gazdaság folyamatosan változó igényeihez való igazodás megkívánja az oktatás módszereinek folyamatos fejlesztését. Ennek érdekében a projektalapú oktatás kiemelt szerepet kap a szakmai képzésben.

A projektoktatás lehetővé teszi, hogy a tanulók átlássák a szakma összefüggéseit, és megértsék a tantárgyak közötti kapcsolódásokat a szakmai gyakorlatban. A tanulófoglalkoztatás a nagyobb egységek és komplex feladatok feldolgozására épül, így a diákok már az iskolai környezetben szerezhhetnek gyakorlati tapasztalatot a valós szakmai helyzetekhez hasonló feladatokon keresztül.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása és a feladatok megoldása a tanulók érdeklődésére, aktív részvételére és az oktatókkal való szoros együttműködésre épül. A tanulók a különböző, az oktatók által kiválasztott projektek és a hozzájuk illesztett módszerek segítségével érik el a kívánt tanulási eredményeket. Ez a megközelítés lehetőséget biztosít a differenciált oktatásra, figyelembe véve a tanulók egyéni képességeit és fejlődési ütemét.

A projektmunkák megvalósítása elsősorban az intézmény falain belül történik, biztosítva a tanulók számára a megfelelő szakmai környezetet és eszközhasználatot. A projektek oktatásszervezési kerete elsősorban a IKT projektmunka tantárgy keretében valósul meg, de lehetőség van más tantárgyakhoz kapcsolódó, komplex projektek integrálására is, így támogatva a gyakorlatorientált, önálló és együttműködésre épülő tanulást.

A projektoktatás elősegíti a tanulók önálló problémamegoldó képességének, csapatmunkára való készségének és gyakorlati szakmai kompetenciáinak fejlesztését, miközben az intézmény munkáját is támogatja a szakmai tartalom egységes és összefüggő oktatásában.

9.10 Mikrotanúsítvány

A mikrotanúsítvány a Szakképzési törvény és annak végrehajtási rendelete alapján olyan tárgyleírás is tartalmazó, önálló végzettséget és szakképesítést nem igazoló közokirat, amely a szakmai oktatáshoz kapcsolódóan, a szakképző intézmény valamely önállóan értékelt szakmai tantárgyának elvégzése révén megszerzett tanulási eredményt igazolja.

A mikrotanúsítvány célja, hogy hitelesen dokumentálja a tanuló által megszerzett konkrét szakmai kompetenciát vagy készséget, amely önállóan is hasznosítható, illetve más képzésekbe beszámítható. A rendszer lehetőséget biztosít a tanulók számára, hogy a kötelező tananyagon túl rugalmas formában sajátítsanak el további, piacképes tudáselemeket.

A mikrotanúsítvány a 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet **9/B. §**-a alapján tartalmazza:

- a mikrotanúsítvány sorszámát,
- a tanuló természetes személyazonosító adatait és oktatási azonosítóját,
- a kiállító szakképző intézmény nevét, OM azonosítóját, címét és a kibocsátó ország nevét,
- a mikrotanúsítvány alapjául szolgáló tantárgy vagy tananyagegység megnevezését,
- annak a szakmának a megnevezését és azonosító számát, amelyhez az adott tananyagegység kapcsolódik,

- a tananyagegység tartalmának leírását és a megszerzett kompetenciákat,
- a foglalkozások összesített óraszámát, időtartamát, a képzés formáját, a számonkérés és értékelés módját, valamint az értékelés eredményét,
- a mikrotanúsítvány típusát, kiállításának helyét és idejét,
- a kibocsátó szervezet által alkalmazott minőségbiztosítás típusát,
- továbbá a szakképző intézmény vezetőjének nevét, beosztását és elektronikus aláírását.

A szakképző intézmény a mikrotanúsítványt a szakmai oktatásban részt vett tanuló vagy képzésben részt vevő személy részére az adott szakma megszerzését igazoló oklevél vagy szakmai bizonyítvány bemutatását követően állítja ki.

A mikrotanúsítványok bevezetésével az intézmény célja, hogy a tanulók szakmai előrehaladását rugalmas, személyre szabott tanulási utak segítsék, és lehetőségük nyíljon a munkáltatók által elismert, digitálisan is nyilvántartható tanúsítványok megszerzésére.

10. Záró rendelkezések

Legitimációs záradékok

A Szakmai Program hatályba lépése

A Szakmai Program 2026.02.09. napján lép hatályba, és visszavonásig érvényes. A felülvizsgált Szakmai Program hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti a 2025. október 22. napján készített (előző) Szakmai Program.

A Szakmai Program nyilvánosságra hozatala

A szakképző intézmény Szakmai Programja az intézmény honlapján megtekinthető.

A Szakmai Program elfogadása és jóváhagyása

A Szakmai Programot az intézmény igazgatójaként 2026. február 03. napján elfogadásra javaslom.

Budapest 2026. február 03.

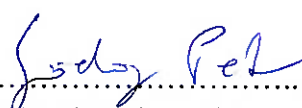

igazgató

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 147.§ (3) a) pontjában foglaltakra figyelemmel jelen Szakmai Programot az intézmény **oktatói testülete** a szakmai munkaközösség véleményének beszerzése után a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 51. § (2) bekezdés 1. pontjában foglaltak alapján a 2026. február 03. napján tartott értekezletén **elfogadta**.

Budapest, 2026. február 03.

.....
hitelesítő oktatói testületi tag

.....
hitelesítő oktatói testületi tag

Budapest, 2026. február 03.

igazgató

Mellékletek

A középszintű érettségi vizsga témakörei magyar nyelv és irodalom tantárgyból

Magyar nyelv

- I. Kommunikáció
- II. A magyar nyelv története
- III. Ember és nyelvhasználat
- IV. A nyelvi rendszer
- V. A szöveg
- VI. A retorika alapjai
- VII. Stílus és jelentés
- VIII. Digitális kommunikáció

Irodalom

- I. Életművek a magyar irodalomból.
- II. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig.
- III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából.
- IV. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból
- V. Művek a kortárs magyar irodalomból
- VI. Művek a világirodalomból
- VII. Színház és dráma
- VIII. Az irodalom határterületei

A középszintű érettségi vizsga témakörei történelem tantárgyból

- I. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek
- II. Népeség, település, életmód
- III. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek
- IV. Politikai berendezkedések a modern korban
- V. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
- VI. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
- VII. Szabad témakör - Politikatörténet

A középszintű érettségi vizsga témakörei angol nyelv tantárgyból

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép szintre. A lista nem tartalmaz külön ország ismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

1. SZEMÉLYES VONATKOZÁSOK, CSALÁD

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok

- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. EMBER ÉS TÁRSADALOM

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. KÖRNYEZETÜNK

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. AZ ISKOLA

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás, szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A MUNKA VILÁGA

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. ÉLETMÓD

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. SZABADIDŐ, MŰVELŐDÉS, SZÓRAKOZÁS

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik

- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális események

8. UTAZÁS, TURIZMUS

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. GAZDASÁG

- Családi gazdálkodás
- A pénz szerepe a mindennapokban
- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)

KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK ÉS SZÁNDÉKOK

A vizsgázó az alábbi kommunikációs helyzetekben, illetve szerepekben nyilatkozhat meg szóban és/vagy írásban.

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy
társaság tagja	
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató,
egy társaság tagja	
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltatóegységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszertár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

A középszintű érettségi vizsga témakörei matematika tantárgyból

Halmazok

- a. Halmazműveletek
- b. Halmazok számossága

Matematikai logika

Kombinatorika

- c. Sorba rendezési feladatok
- d. Kiválasztási feladatok

Gráfok

Természetes számok halmaza, számelmélet

- e. Számrendszerek
- f. Oszthatóság

Hatvány, gyök, logaritmus

- g. Hatványozás egész kitevővel és racionális kitevővel
- h. Logaritmus fogalma
- i. Számolás 10-es alapú logaritmussal

Arányosság

- j. Egyenes arányosság
- k. Fordított arányosság

Egyenlete, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek

- l. Mérlegelv
- m. Elsőfokú egyenletek
- n. Másodfokú egyenletek
- o. Négyzetgyökös egyenletek
- p. Exponenciális egyenletek
- q. Szöveges egyenletek

Függvények

- r. Függvénytani fogalmak
- s. Egyváltozós függvények
 - i. Lineáris függvény
 - ii. Másodfokú függvény
 - iii. Négyzetgyökös függvény
 - iv. Fordított arányosság függvénye
 - v. Exponenciális függvény
- t. Függvények jellemzése

Sorozatok

- u. Számtani sorozat fogalma

- v. Mértani sorozat fogalma
- w. Feladatok sorozatokkal
- x. Kamatos kamat, járadékszámítás

Elemi geometria

Geometriai transzformációk

- y. Hasonlósági transzformációk
- z. Egybevágósági transzformációk

Síkbeli és térbeli alakzatok

- aa. Háromszögek
- bb. Négyszögek
- cc. Sokszögek
- dd. Kör
- ee. Térbeli alakzatok

Vektorok a síkban és térben

- ff. Vektor fogalma
- gg. Nullvektor
- hh. Művelet vektorokkal

Trigonometria

- ii. Szögfüggvények a derékszögű háromszögben
- jj. Nevezetes szögek szögfüggvényei
- kk. Sinus, cosinus tétel alkalmazása

Koordináta geometria

- ll. Pontok
- mm. Egyenes egyenletei
- nn. A kör egyenlete

Kerület, terület

Felszín, térfogat

- oo. Hasáb, henger V , A
- pp. Kúp és gúla V , A
- qq. Csonkatestek V , A
- rr. Gömb V , A

Statisztika

- ss. Módusz, medián, átlag, terjedelem
- tt. Szórás
- uu. Box-plot diagramm, kvartilisek

Valószínűség számítás

- vv. Esemény, eseménytér, független események

- ww. Klasszikus valószínűségszámítási modell
- xx. Geometriai valószínűség
- yy. Visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel

A középszintű érettségi vizsga témakörei digitális kultúra tantárgyból

A) feladat: egy téma kifejtése konkrét tartalmi szempontok alapján. A téma kifejtéséhez számítógépes szemléltetés is kérhető.

- A.1. Szövegszerkesztés
- A.2. Számítógépes grafika és képszerkesztés
- A.3. Bemutató készítés
- A.4. Táblázatkezelés
- A.5. Adatbázis-kezelés

B) feladat: egy programozási feladat megoldása és bemutatása, amelyhez ha a feladat kódolást, kódmódosítást, -értelmezést igényel, akkor internetkapcsolattal nem rendelkező számítógépet használhat a vizsgázó a felkészülési ideje alatt.

- B.1. Programozás

Jóváhagyási záradék

A Budapesti Műszaki SZC Pataky István Híradásipari és Informatikai Technikum Szakmai Programját a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdésének 5. pontjában és a Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Szervezeti és Működési Szabályzatának 8.1.4. pontjában foglaltak alapján jóváhagyom.

Budapest, 2026. február 09.

.....
Csordás Katalin
főigazgató

Egyetérték:

.....
Viszok Mihály
kancellár

